

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2015

Versiune publică

Cuprins

1	Introducere	4
2	Obligațiile furnizorului de serviciu universal în anul 2015	7
3	Evaluarea costului net	10
4	Determinarea necesarului de puncte de acces conform obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și identificarea punctelor de acces păstrate de CNPR în funcțiune din rațiuni comerciale în anul 2015	11
4.1	Identificarea punctelor de acces nedeservite de personal păstrate de CNPR în funcțiune în 2015 din rațiuni comerciale	12
4.2	Identificarea punctelor de acces deservite de personal păstrate de CNPR în funcțiune din rațiuni comerciale și care au înregistrat pierderi în anul 2015	13
5	Analiza scenariului de bază	19
5.1	Reconcilierea sumelor din scenariul de bază cu Situațiile Financiare Separate aferente anului 2015	19
5.2	Verificarea parametrilor și a elementelor luate în considerare în scenariul de bază	20
6	Analiza scenariului alternativ	25
6.1	Ipoteze avute în vedere de către CNPR în pregătirea scenariului alternativ	27
6.1.1	Considerații geografice	27
6.1.2	Modalitatea de selectare a subunităților poștale de inclus în analizele efectuate pentru scenariul alternativ	28
6.1.3	Frecvența prestării serviciilor	28
6.1.4	Produse și servicii	29
6.1.5	Tarife	29
6.1.6	Calitatea serviciului	29
6.1.7	Rețeaua de subunități poștale	30
6.1.8	Sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	30
6.1.9	Cecograme	30
6.2	Analiza capitalului mediu angajat în scenariul alternativ comparativ cu scenariul de bază	31
6.3	Analiza impactului financiar al ajustărilor ipotezelor prezentate de CNPR	31
7	Beneficii intangibile	33
7.1	Economiile de scară	33
7.1.1	Estimare CNPR	34
7.1.2	Analiză ANCOM	34
7.2	Efectul de marketing	35

7.2.1	Estimare CNPR	36
7.2.2	Analiză ANCOM	37
7.3	Ubicuitatea	39
7.3.1	Estimare CNPR	39
7.3.2	Analiză ANCOM	40
7.4	Marca comercială, reputația	40
7.4.1	Estimare <i>CNPR</i>	41
7.4.2	Analiză ANCOM	41
7.5	Beneficiile legate de regimul de taxare aplicabil	43
7.5.1	Estimare <i>CNPR</i>	44
7.5.2	Analiză ANCOM	44
7.6	Drepturile speciale	53
7.6.1	Estimare <i>CNPR</i>	53
7.6.2	Analiză ANCOM	54
7.7	Reducerea costurilor tranzacționale datorită uniformității tarifelor	54
7.7.1	Estimare CNPR	55
7.7.2	Analiză ANCOM	55
7.8	Cererea complementară pentru serviciile care nu au fost incluse în serviciile poștale din sfera serviciului universal	55
7.8.1	Estimare CNPR	56
7.8.2	Analiză ANCOM	56
7.9	Efectul ciclului de viață al consumatorilor	56
7.9.1	Estimare <i>CNPR</i>	57
7.9.2	Analiză ANCOM	57
7.10	Puterea de negociere superioară	57
7.10.1	Estimare <i>CNPR</i>	58
7.10.2	Analiză ANCOM	58
7.11	Economiile de scop	59
7.11.1	Estimare <i>CNPR</i>	59
7.11.2	Analiză ANCOM	60
8	Valoarea ajustată a costului net	61
9	Sarcina injustă	62
9.1	Rentabilitatea capitalului mediu angajat	62
9.2	Pragul de materialitate	63

1 Introducere

Prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1158/2013 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările ulterioare, Compania Națională Poșta Română S.A. (denumită în continuare *CNPR*) a fost desemnată furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale de la data de 1 ianuarie 2014 până la data de 31 decembrie 2018. Conform prevederilor acestei decizii, în anul 2015 *CNPR* a avut obligația de a furniza următoarele servicii poștale din sfera serviciului universal:

- a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimerilor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg (inclusiv), având ca obiect trimiteri de corespondență și imprimare;
- b) colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale, interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
- c) distribuirea coletelor poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- d) serviciul de trimitere recomandat având ca obiect trimiterile poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
- e) serviciul de trimitere cu valoare declarată având ca obiect:
 - 1. trimiterile poștale interne și internaționale în greutate de până la 2 kg (inclusiv) prevăzute la lit. a);
 - 2. colete poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg (inclusiv);
 - 3. colete poștale cu limite de greutate între 10 și 20 kg expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- f) colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale.

Furnizorul de serviciu universal are dreptul de a solicita Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare ANCOM sau Autoritatea), compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal. Conform prevederilor art. 14 alin. (6) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare, cererea de compensare a costului net poate fi transmisă până la data de 14 august a exercițiului financiar ulterior celui pentru care se solicită compensarea.

Conform dispozițiilor art. 5 alin. (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, „Calculul costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal se realizează conform metodologiei prevăzute în anexă.” Prin urmare, costul net al obligațiilor de serviciu universal se calculează ca diferența dintre costul net suportat de *CNPR* ca urmare a îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal (Scenariul de bază) și costul net al *CNPR* în cazul în care și-ar desfășura activitatea fără a avea obligațiile de serviciu universal (Scenariul alternativ). Astfel, este necesară validarea *scenariului de bază* (incluzând, dar fără a se limita la, identificarea categoriilor de costuri ineficiente și propuneri fundamentate de ajustări de eficiență), precum și analiza

rezonabilității ipotezelor ce stau la baza *scenariului alternativ*, în raport cu ipoteze ce pot fi obținute din studii de piață, rapoarte etc. Acestea vor constitui suport pentru verificarea situației privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal ce stau la baza cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal elaborate de *CNPR*.

Costul net va lua în considerare toți factorii relevanți, inclusiv beneficiile intangibile și avantajele comerciale de care *CNPR* se bucură ca urmare a desemnării ca furnizor de serviciu universal, existența unei marje rezonabile de profit și stimularea eficienței costurilor.

Conform prevederilor art. 5 alin. (4) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal care însoțește cererea pentru compensarea costului net trebuie certificată de un auditor independent, într-un raport de constatări faptice, adresat atât acționarilor furnizorului desemnat, cât și ANCOM. Raportul auditorului menționat trebuie să indice dacă situația menționată anterior reflectă, în toate aspectele materiale, informațiile din documentele contabile și situațiile financiare relevante ale furnizorului de serviciu universal, precum și dacă procedurile de colectare și prelucrare a informațiilor contabile respectă principiile și criteriile de calcul și evidența separată a costurilor, veniturilor și capitalului angajat, stabilite de ANCOM, în conformitate cu Standardul internațional privind serviciile conexe 4400 al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), „*Angajamente pentru realizarea procedurilor convenite privind informațiile financiare*”.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1), (6) și (7) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, dacă în urma calculării de către *CNPR* a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, Autoritatea va decide compensarea acestui cost net, în limita sumei solicitate de către furnizorul de serviciu universal, în termen de 160 de zile de la primirea cererii de compensare din partea *CNPR*, însoțită de situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, în condițiile stabilite de ANCOM.

CNPR a transmis prin adresa nr. 107.2/2076/11.08.2016, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-21660/12.08.2016, cererea de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2015, împreună cu situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor mai sus precizate și raportul de constatări faptice privind verificarea cererii de compensare a costului net al furnizării aceluiași servicii de către un auditor independent.

În vederea verificării și analizării cererii de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2015, transmisă de către *CNPR*, ANCOM a înaintat *CNPR* o serie de solicitări de informații la care *CNPR* a furnizat cu întârziere răspunsul complet.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (7)¹ din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, în cazul în care furnizorul de serviciu universal nu transmite toate documentele și informațiile în condițiile prevăzute de acest act normativ, termenul de soluționare a cererii de compensare este suspendat de la data comunicării solicitării de completare către furnizorul de serviciu universal, până la data primirii acestor completări de către ANCOM.

În cazul analizării cererii de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2015, termenul de suspendare a fost de 93 de zile.

ANCOM a informat furnizorul de serviciu universal cu privire la acest aspect prin adresa ANCOM nr. SC-DER-1061 din data de 13.01.2017, înregistrată la *CNPR* cu nr. 230/13.01.2017.

2 Obligațiile furnizorului de serviciu universal în anul 2015

Conform legislației în vigoare în anul 2015 au fost identificate următoarele obligații ale furnizorului de serviciu universal:

- § *CNPR*, în calitate de furnizor de serviciu universal, a avut obligația de a asigura, în fiecare localitate de pe teritoriul României, cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la fiecare adresă indicată, în fiecare zi lucrătoare, dar nu mai puțin de 5 zile pe săptămână. Au fost permise derogări de la această obligație numai în cazuri sau în condiții geografice excepționale.
- § *CNPR* a avut obligația de a pune la dispoziția utilizatorilor cel puțin o cutie poștală sau un alt punct de acces permanent, precum și cel puțin un punct de contact propriu în fiecare localitate de pe teritoriul României.
- § *CNPR* a avut obligația de a menține un număr minim de cutii poștale amplasate astfel încât să existe:
 - § minimum o cutie poștală la 3.000 de locuitori în mediul urban;
 - § minimum o cutie poștală la 20.000 de locuitori în municipiul București.
- § *CNPR* a avut obligația de a asigura puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimate și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minimum 1.500 de locuitori.
- § *CNPR* a avut obligația de a asigura un program cu publicul de 8 ore zilnic la fiecare punct de acces deservit de personal. Au fost permise derogări de la această obligație, numai în cazul în care traficul poștal nu a justificat un program de lucru cu publicul de 8 ore zilnic.
- § *CNPR* a avut obligația de a îndeplini anumite cerințe de calitate, reflectate în timpii de livrare a trimiterilor poștale, după cum urmează:
 - a) pentru trimiterile de corespondență și imprimatele interne în greutate de până la 2 kg (inclusiv) din cea mai rapidă categorie standard:
 - 85% din numărul total al trimiterilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult o zi lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;
 - 97% din numărul total al trimiterilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;
 - b) pentru coletele poștale interne în greutate de până la 10 kg (inclusiv) și cecogramele interne:

85% din numărul total al acestor trimiteri poștale trebuie livrate în cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii acestora la punctele de acces;

97% din numărul total al acestor trimiteri poștale trebuie livrate în cel mult patru zile lucrătoare de la data depunerii acestora la punctele de acces.

c) pentru trimiterile poștale intracomunitare din cea mai rapidă categorie standard, ce fac obiectul obligațiilor de serviciu universal (în raport cu fiecare stat membru al Uniunii Europene):

85% din numărul total al trimiterilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult trei zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces;

97% din numărul total al trimiterilor poștale din această categorie trebuie livrate în cel mult cinci zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces.

- § CNPR a avut obligația să presteze serviciile poștale astfel încât să garanteze respectarea cerințelor esențiale așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 187/2013, cu modificările și completările ulterioare, să ofere serviciile în condiții identice utilizatorilor care se află în condiții comparabile, să ofere serviciile în mod neîntrerupt, cu excepția cazurilor de forță majoră, să fie disponibile în mod nediscriminatoriu tuturor utilizatorilor și să asigure evoluția continuă a serviciilor, în funcție de cerințele tehnice, economice și sociale, precum și adaptarea acestora la cerințele utilizatorilor și să permită accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal, în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori.
- § CNPR a avut obligația de a asigura accesul utilizatorilor, integratorilor și furnizorilor de servicii poștale la rețeaua poștală publică pe care o operează, în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare, precum și obligația de a asigura accesul altor furnizori de servicii poștale la serviciile poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal și la elementele de infrastructură a rețelei poștale publice pe care o operează, în măsura necesară furnizării de către aceștia a propriilor servicii poștale, în condiții transparente, proporționale și nediscriminatorii.
- § CNPR a avut obligația de a ține evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, prin evidențierea distinctă a activităților din afara sferei serviciului universal de cele aflate în sfera serviciului universal.
- § CNPR a avut obligația de a practica tarife accesibile, transparente, nediscriminatorii și fundamentate pe costuri. Tarifele practicate au trebuit să fie uniforme pe întreg teritoriul României și să fie supuse aprobării ANCOM, modificarea lor putând fi realizată la propunerea furnizorului de serviciu universal, cu aprobarea ANCOM. Furnizorul de serviciu universal a putut acorda tarife speciale în cazul unui volum mare de trimiteri care fac obiectul serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal, dar cu aplicarea și în acest caz a principiilor

transparenței și nediscriminării cu privire la tarife și la condițiile asociate acestora. Criteriile și condițiile în care se aplică aceste tarife speciale au fost, de asemenea, supuse aprobării ANCOM.

- § CNPR a avut obligația de a lua toate măsurile pentru asigurarea securității poștale, a confidențialității operațiunilor desfășurate la punctele de acces deservite de personal și de a asigura accesul utilizatorilor la rețeaua poștală publică pe care o operează, în condiții de transparență, obiectivitate și nediscriminare.
- § CNPR a avut obligația să pună la dispoziția utilizatorilor, integratorilor și a furnizorilor de servicii poștale, în mod regulat, informații precise, detaliate și actualizate cu privire la caracteristicile serviciilor poștale pentru care a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal, în special informații referitoare la condițiile generale de acces la aceste servicii, precum și la tarifele și cerințele minime de calitate aferente acestor servicii, și totodată obligațiile de a aduce la cunoștința publicului numărul de colectări, respectiv de livrări pe care trebuie să îl efectueze de la fiecare punct de acces, respectiv la fiecare punct de acces și de a publica pe pagina sa de internet și de a pune la dispoziția publicului la toate punctele de acces deservite de personal, a tuturor informațiilor de mai sus precum și a clauzelor contractului cadru.
- § CNPR a avut obligația de a respecta la încheierea acordurilor privind tarifele terminale pentru trimiterile poștale intracomunitare expediate de pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene către teritoriul României, anumite principii stabilite de cadrul legal și, în cazul în care nu are încheiate asemenea acorduri, de a aplica prevederile acordurilor internaționale în domeniu la care România este parte.

3 Evaluarea costului net

În data de 11.08.2016 CNPR a transmis ANCOM o cerere de compensare a costului net însoțită de situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal aferente anului 2015, precum și de Raportul de constatări faptice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, întocmit de societatea PKF Finconta S.R.L.. Costul net solicitat a fi compensat de către CNPR pentru anul 2015 (inclusiv beneficiile intangibile) a fost de " lei; conform formulei de calcul cuprinse în anexa la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013:

$$NC = Nsz + \sum_{i=1}^n Nppi + \sum_{i=1}^n Ndpi + NPT + NR - TV + profit$$

sumele prezentate au fost:

NSZ- furnizare serviciu gratuit	"
NPPI – diferența rezultată din activitatea de colectare	"
NDPI – diferența rezultată din activitatea de livrare	"
NPT - diferența rezultată din activitatea de sortare și transport	"
NR – alte costuri înregistrate ca urmare a furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	"
TV – beneficii intangibile	"
PROFIT – rata rezonabilă de rentabilitate aferentă furnizării serviciilor din sfera serviciului universal	"

În scopul evaluării cererii de compensare transmise de furnizorul de serviciu universal, ANCOM a derulat, cu sprijinul consultanților KPMG Advisory SRL și KPMG Romania SRL (denumiți în continuare KPMG), o analiză detaliată a informațiilor puse la dispoziție de CNPR, a datelor și ipotezelor utilizate pentru elaborarea scenariului de bază și a scenariului alternativ. Au fost verificate în detaliu datele și ipotezele utilizate de CNPR în procesul de întocmire a cererii de cost net, precum și metodologia și calculul efectiv al costului net. Acolo unde a fost necesar au fost efectuate, în baza unor surse alternative de informații, ajustări asupra datelor, ipotezelor și calculului efectiv al unor parametri, astfel încât suma finală rezultată în urma acestui proces complex să reflecte cu o acuratețe cât mai ridicată valoarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2015.

4 Determinarea necesarului de puncte de acces conform obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și identificarea punctelor de acces păstrate de CNPR în funcțiune din rațiuni comerciale în anul 2015

Un prim aspect avut în vedere la evaluarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal a fost verificarea faptului că numărul de puncte de acces necesar îndeplinirii obligațiilor de serviciu universal nu este supraestimat de către CNPR.

Așa cum rezultă din „Raportul de constatări factice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal” întocmit de către PKF Finconta și denumit în continuare „raportul de constatări factice”, „CNPR nu a efectuat o analiză detaliată cu privire la numărul de puncte de acces deservite de personal pe care trebuie să le asigure în calitate de furnizor de servicii universale, precum și numărul acestora în condițiile în care CNPR nu mai deține calitatea de furnizor de servicii universale”¹.

Pentru a determina numărul de puncte de acces operate de CNPR ca urmare a calității de furnizor de serviciu universal, au fost utilizate informații privind situația localităților din România și anume clasificarea pe tipuri de localități precum și numărul de locuitori din fiecare localitate. În acest scop au fost utilizate rezultatele publicate pe pagina de internet a Institutului Național de Statistică aferente recensământului populației efectuat în România în anul 2011. Pentru încadrarea fiecărei localități în categoriile urban/rural a fost utilizată clasificarea localităților din SIRUTA (Sistemul Informatic al Registrului Unităților Teritorial-Administrative) ce are la bază legislația privind organizarea administrativă a teritoriului României (Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, cu modificările și completările ulterioare și Decretul - Lege nr. 38/1990 privind abrogarea Legii nr. 2/1989 referitoare la organizarea administrativă a teritoriului țării). Astfel, pentru scopul analizei punctelor de acces, a fost utilizată clasificarea unităților teritoriale din zona urbană (orașe și localități urbane aflate în subordinea orașelor) și din zona rurală (sate aflate în subordinea comunelor și sate aflate în subordinea orașelor).

Rezultatul acestei metodologii a fost crearea unei baze de date cuprinzând fiecare localitate din România înregistrată în recensământul populației din 2011, cu numărul aferent de locuitori și clasificarea urban/rural. Baza de date astfel identificată a fost reconciliată cu situația de fapt a punctelor de acces deservite și nedeservite de personal din rețeaua CNPR, valabilă la sfârșitul anului 2015.

¹ „Raportul de constatări factice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal” pregătit de către PKF Finconta S.R.L., pagina 8

4.1 Identificarea punctelor de acces nedeservite de personal păstrate de CNPR în funcțiune în 2015 din rațiuni comerciale

În cazul cutiilor poștale operate de CNPR, a fost comparat numărul de cutii poștale existente în fiecare localitate la finalul anului 2015 cu numărul necesar de cutii poștale ca urmare a obligației de serviciu universal.

Conform art. 15 alin. (1) și (2) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013:

„Art.15. – (1) CNPR are obligația de pune la dispoziția utilizatorilor cel puțin o cutie poștală sau un alt punct de acces permanent, precum și cel puțin un punct de contact în fiecare localitate de pe teritoriul României.

(2) CNPR are obligația de a menține un număr minim de cutii poștale amplasate astfel încât să existe:

- a) minimum o cutie poștală la 3.000 de locuitori în mediul urban și
- b) minimum o cutie poștală la 20.000 de locuitori în municipiul București.”

Conform acestei obligații, având în vedere numărul de 13.748 localități din România – inclusiv București – și numărul locuitorilor din fiecare localitate, furnizorul de serviciu universal are obligația de a menține în funcțiune un număr de 16.452 cutii poștale.

Din analiza informațiilor despre rețeaua de puncte de acces nedeservite (cutii poștale) operată de CNPR în anul 2015 a rezultat:

- CNPR nu a deservit în anul 2015 un număr de 3.227 localități - nu a avut nicio cutie poștală în aceste localități - în care, conform obligației legale, trebuia să mențină un număr minim de 3.231 cutii poștale.
- În celelalte 10.521 localități², CNPR avea obligația de a menține un număr minim de 13.221 cutii poștale. În anul 2015 CNPR a operat în aceste localități un număr de 13.490 cutii poștale, cu 269 mai mult decât numărul minim obligatoriu.

Analiza de detaliu efectuată la nivel de localitate a relevat atât un număr de 145 cazuri de localități unde numărul de cutii poștale operate de CNPR a fost mai mic decât numărul minim obligatoriu, cât și 701 localități în care CNPR a menținut mai multe cutii poștale decât numărul minim obligatoriu.

Distinct de obligațiile sus-menționate, care au ca obiect cutiile poștale sau alte instalații fizice care pot permite introducerea în regim permanent în rețeaua poștală a CNPR a anumitor categorii de trimiteri de corespondență neînregistrate, Decizia Președintelui ANCOM nr. 1158/2013 reglementează, prin dispozițiile art. 15 alin. (3), și obligația de menținere a unui număr de subunități poștale, puncte de acces deservite de personal, în care se pot prezenta și alte categorii de trimiteri decât cele care pot fi introduse în rețeaua poștală prin punctele de acces cu regim permanent, dar care în mod evident nu asigură un regim de permanență.

² Un număr de 4 localități din lista de puncte de acces nedeservite (cutii poștale) furnizată de CNPR nu au putut fi identificate (cod SIRUTA furnizat: A1, A2, A3, A5) și au fost excluse din analiză; astfel, numărul de localități analizate a fost de 10.517, inclusiv București

Nu au fost efectuate ajustări în calculul costului net aferent anului 2015 ca urmare a analizei punctelor de acces nedeservite de personal necesare conform obligațiilor ce decurg din calitatea CNPR de furnizor de serviciu universal desemnat.

4.2 Identificarea punctelor de acces deservite de personal păstrate de CNPR în funcțiune din rațiuni comerciale și care au înregistrat pierderi în anul 2015

Pentru identificarea punctelor de acces deservite de personal păstrate de CNPR în funcțiune în 2015 din rațiuni comerciale, punctul de pornire a fost lista unităților administrativ-teritoriale de bază care îndeplinesc condițiile prevăzute în Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 la art. 15 alin. (3) privind obligativitatea CNPR „de a asigura puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimate și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minim 1.500 de locuitori.”

Conform evidenței SIRUTA (2011), există 3.181 de unități administrativ-teritoriale de bază (denumite în continuare UAT) (comune sau orașe) în România, dintre acestea un număr de 2.846 UAT au mai mult de 1.500 locuitori, iar un număr de 335 UAT au mai puțin de 1.500 locuitori.

Cu sprijinul consultantului KPMG, ANCOM a identificat următoarele elemente de sensibilitate pentru încadrarea unităților poștale deservite de personal care înregistrează pierderi ca având caracter „comercial” sau „ca urmare a obligației de serviciu universal”:

- Serviciile prestate în cadrul punctelor de acces deservite de personal (denumite în continuare PAD) - în măsura în care în anumite PAD-uri sunt prestate doar servicii de natură comercială (de exemplu: pensii plătite la ghișeu sau distribuite de către factorii poștali, încasare facturi etc.), aceste PAD-uri sunt susceptibile a fi păstrate în funcțiune din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligației de serviciu universal - au fost identificate " astfel de PAD-uri, toate înregistrând pierderi la nivelul anului 2015, dintre care " menținute în funcțiune din obligații legale;
- Elemente de cost înregistrate în cadrul fiecărui punct de acces deservit de personal – considerăm că acele PAD-uri care nu înregistrează cheltuieli direct legate de prestarea de servicii din sfera serviciului universal (cheltuielile cu oficanții sau cheltuielile cu factorii sunt egale cu 0) sunt susceptibile a fi menținute în funcțiune de CNPR din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligației de serviciu universal – au fost identificate " astfel de PAD-uri, " dintre ele înregistrând pierderi la nivelul anului 2015, dintre care " menținute în funcțiune din obligații legale;
- Elemente de venit înregistrate de fiecare punct de acces deservit de personal - în măsura în care anumite PAD-uri nu înregistrează venituri din prestarea de servicii din sfera serviciului universal (de exemplu: venituri din trimiteri de corespondență și colete), aceste PAD-uri sunt susceptibile a fi păstrate în funcțiune din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligației de serviciu universal – au fost identificate " astfel de PAD-uri, toate înregistrând pierderi la nivelul anului 2015, dintre care " menținute în funcțiune din obligații legale;
- Zona deservită - în situația în care un PAD este amplasat la nivelul unui UAT cu mai puțin de 1.500 de locuitori sau în cazul acelor UAT cu mai mult de 1.500 de locuitori în care există mai mult de 1 PAD, în absența unor informații suplimentare solicitate dar netransmise de CNPR, aceste

PAD-uri pot fi considerate susceptibile a fi păstrate în funcțiune din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligației de serviciu universal, astfel:

- a) Din lista punctelor de acces deservite de personal operate de *CNPR* în anul 2015, au fost identificate " PAD-uri localizate pe raza a " UAT cu mai puțin de 1.500 locuitori dintre care " PAD-uri au înregistrat pierderi în anul 2015 – neexistând obligația legală de a fi menținute în funcțiune pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu universal, acestea sunt susceptibile a fi menținute în funcțiune din rațiuni comerciale;
- b) Din lista punctelor de acces deservite de personal menținute de *CNPR* în funcțiune la nivelul fiecăruia dintre cele " UAT cu mai mult de 1.500 de locuitori au fost identificate următoarele cazuri:

Ø " UAT în care nu există niciun PAD deși există obligația legală de deservire a acestor UAT prin localizarea unui PAD în fiecare UAT din această categorie;

Ø " UAT în care există câte un singur PAD, iar dintre acestea " înregistrează pierderi;

Ø " UAT în care există cel puțin 2 PAD-uri. Pentru identificarea PAD-urilor susceptibile a avea caracter comercial a fost efectuată o analiză detaliată rezultând următoarele:

§ " UAT (" PAD-uri) în care toate PAD-urile sunt profitabile;

§ " UAT (" PAD-uri) în care a fost identificată o potențială optimizare/eroare de alocare a costurilor în sensul că profitabilitatea la nivel de UAT este pozitivă dar există PAD-uri în interiorul UAT-ului respectiv care înregistrează pierderi (aceste pierderi sunt însă compensate de profitabilitatea altor PAD-uri din același UAT). Astfel:

a) " PAD-uri profitabile – câte unul în fiecare din aceste UAT, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate³ – corespund obligației legale;

b) " PAD-uri sunt profitabile, dar depășesc obligația legală (de minimis), fiind susceptibile a fi menținute în funcțiune din motive comerciale;

c) " PAD-uri neprofitabile de pe raza acestor UAT sunt susceptibile a fi menținute în funcțiune din rațiuni comerciale.

§ " UAT (" PAD-uri) care înregistrează pierdere la nivel de rezultat net/cumulat al profitabilității PAD-urilor de pe raza acestor UAT. Dintre acestea:

a) un număr de " PAD-uri – câte unul în fiecare din aceste UAT, respectiv PAD-ul cu cea mai redusă pierdere - corespund obligației legale;

b) restul de " PAD-uri depășesc această obligație, fiind susceptibile a fi menținute în funcțiune din rațiuni comerciale - dintre acestea, un număr de " PAD-uri înregistrează pierderi.

· Program de lucru peste 8 ore/zi (40 ore/săptămână) - în măsura în care anumite PAD-uri au un program de lucru mai mare de 40 ore/săptămână, aceste PAD-uri sunt susceptibile a fi menținute în funcțiune de *CNPR* din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligației de serviciu universal – au fost identificate " astfel de PAD-uri neprofitabile, dintre care " menținute în

³ Identificarea PAD-ului „comercial” (vs din obligație legală) s-a făcut, în lipsa altor cerințe legale privind densitatea acoperirii geografice, pe baza criteriului economic, respectiv PAD-ul cu cea mai ridicată profitabilitate/cea mai mică pierdere este considerat ca fiind cel menținut în funcțiune din obligație legală decurgând din calitatea de furnizor de serviciu universal.

funcțiune din obligații legale. Punctele de acces cu program de lucru mai mare decât cel reglementat, pentru care CNPR a solicitat compensare, se regăsesc în majoritate și în lista PAD-urilor identificate ca fiind menținute în funcțiune din rațiuni comerciale ca urmare a analizei pe baza criteriului zonei deservite.

În urma analizei pe baza elementelor prezentate anterior au fost identificate următoarele categorii de puncte de acces deservite de personal:

#	Tip puncte de acces deservite de personal	Număr puncte de acces deservite de personal
1.	Puncte de acces menținute în funcțiune dar care nu au nici o prestație din sfera serviciului universal	"
2.	Puncte de acces menținute în funcțiune dar care nu înregistrează cheltuieli aferente serviciilor din sfera serviciului universal	"
3.	Puncte de acces menținute în funcțiune dar care nu înregistrează venituri aferente serviciilor din sfera serviciului universal	"
4.	Puncte de acces menținute în funcțiune în unități administrative teritoriale cu o populație mai mică de 1.500 de locuitori și care înregistrează pierderi	"
5.	Puncte suplimentare de acces menținute în funcțiune în unități administrative teritoriale cu o populație mai mare de 1.500 de locuitori și care înregistrează pierderi	"
6.	Puncte de acces menținute în funcțiune în unități administrative teritoriale care au un program de lucru săptămânal mai mare de 40 de ore.	"

Eliminând duplicatele (punctele de acces deservite de personal care îndeplinesc cumulativ mai mult de o condiție din cele enumerate mai sus), a rezultat un total de " puncte de acces deservite de personal, care înregistrează pierderi, susceptibile a fi menținute în funcțiune de către CNPR din rațiuni comerciale. Dintre acestea, doar pentru " PAD-uri CNPR a solicitat compensarea costului net.

Urmare a solicitării ANCOM de a justifica menținerea celor " PAD-uri (respectiv cele " PAD-uri pentru care a solicitat compensarea costului net), fie ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, fie ca urmare a unor constrângeri operaționale ce decurg din aceste obligații, CNPR a precizat faptul că acestea îndeplinesc și rolul de puncte de contact, operarea lor fiind astfel justificată de constrângerile operaționale legate de obligația legală de a asigura, în fiecare localitate de pe teritoriul României, cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la fiecare adresă indicată, în fiecare zi lucrătoare, dar nu mai puțin de 5 zile pe săptămână.⁴

⁴ Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, art.6 coroborat cu art. 15.

Cu toate acestea:

1. Conform prevederilor art. 15 alin. (3) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, *CNPR* are obligația de a asigura puncte de acces deservite de personal în care se pot prezenta colete poștale, imprimate și trimiteri de corespondență cu dimensiuni nestandardizate, precum și trimiteri poștale înregistrate, în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază (comune sau orașe) având minim 1.500 de locuitori.

Prin urmare, din modul de redactare al acestei norme, obligația impusă *CNPR* este îndeplinită prin organizarea a minim unui punct de acces deservit de personal în cadrul unei unități administrativ-teritoriale de bază având minim 1.500 de locuitori. Tocmai prin nereglementarea unei anumite densități, cerința de a asigura puncte de acces în toate unitățile administrativ-teritoriale de bază având minim 1.500 de locuitori este îndeplinită prin punerea la dispoziția publicului chiar și numai a unui punct de acces deservit de personal în respectiva unitate. Astfel, lipsa unei densități reglementate nu este echivalentă cu libertatea *CNPR* de a menține orice număr de puncte de acces deservite de personal aceasta ar considera de cuviință, fără a justifica necesitatea existenței acestora pentru îndeplinirea celorlalte obligații ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal. În fapt, așa cum precizează chiar *CNPR* în cererea de compensare a costului net aferent anului 2015⁵, în perioada 2008-2015 numărul punctelor de acces deservite de personal a avut fluctuații importante, fără ca aceasta să prezinte o justificare în acest sens.

În extremis, afirmația *CNPR* presupune că dacă aceasta și-ar dubla numărul de puncte de acces deservite de personal și ar înregistra pierderi la toate aceste puncte de acces, costurile aferente ar fi eligibile pentru a fi compensate.

În legătură cu reglementarea numărului de puncte de contact, aceasta se realizează prin dispozițiile art. 15 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, fiind necesar ca *CNPR* să asigure un punct de contact în fiecare localitate de pe teritoriul României, sintagma "*deservite de personal*" lipsind din textul acestei norme, ca și cerința ca acest punct de contact să fie permanent. Prin urmare, livrarea trimiterilor poștale nu trebuie realizată în mod obligatoriu prin intermediul unui punct de contact deservit de personal. Această concluzie se menține și în cazul interpretării prin coroborarea textelor art. 9 alin. (2) și art. 15 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, livrarea potrivit primului text legal amintit putând fi realizată la oricare punct de contact din proximitatea destinatarului, nefiind impusă obligația ca această livrare să se efectueze la un punct de contact amplasat în localitatea unde are locuința sau sediul destinatarul.

La solicitarea ANCOM, *CNPR* a furnizat o simulare de optimizare a activității operaționale pentru un număr de " subunități incluse în cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciului universal în 2015, subunități localizate pe raza a " UAT-uri. Conform acestei analize, prin desființarea acestor subunități și organizarea unei singure subunități poștale la nivelul fiecărei UAT analizate - unitate care ar urma să deservească toate localitățile de pe raza UAT-ului respectiv - ar rezulta o creștere a cheltuielilor totale de operare cu " lei. De asemenea, numai pentru un număr de " UAT-uri din cele " analizate reorganizarea simulată ar produce o economie de cost operațional de " lei, în celelalte UAT-uri analizate rezultând creșteri de cost operațional.

⁵ Cererea de compensare a costului net aferent anului 2015, pag. 15

Analiza efectuată de *CNPR* nu ia însă în considerare totalitatea costurilor operaționale înregistrate în anul 2015 la nivelul PAD-urilor analizate, costuri ocazionate de operarea acestor puncte de prezență și care ar dispărea prin desființarea lor. Astfel nu sunt incluse în analiză costuri precum: amortizare și depreciere precum și categoria de alte costuri înregistrate în anul 2015 în aceste PAD-uri. Astfel, în condițiile în care sunt desființate două sau mai multe subunități poștale, activitatea acestora fiind preluată de o nouă subunitate poștală, costurile aferente amortizării nu rămân constante și cel mai probabil se va renunța la o parte din mijloacele fixe ale unităților desființate sau acestea vor fi înlocuite pentru a corespunde cerințelor noii unități, generând variații ale costurilor cu amortizarea.

În mod special, categoria „alte costuri” reprezintă o categorie în care au fost clasificate cheltuielile care nu se încadrează în celelalte categorii generice de costuri prezentate de *CNPR*, sumele incluse fiind semnificative și astfel putând influența rezultatul analizei. Din informațiile prezentate de *CNPR* în Anexa 9⁶ la cererea de compensare rezultă că acestea reprezintă " % din totalul costurilor unităților poștale neprofitabile iar procentele aferente categoriei "alte costuri" la nivelul fiecărei subunități poștale neprofitabile reprezintă între " % și până la " % din totalul costurilor înregistrate pe fiecare subunitate. Această categorie de costuri este semnificativă și prin natura lor, costurile din această categorie ar fi putut face obiectul unei ajustări cu impact asupra rezultatului analizei, dacă aceste sume ar fi fost detaliate pe categorii distincte de costuri.

Având o abordare conservatoare, ANCOM a verificat doar categoriile de costuri precum salariile, utilitățile și chiriile, aceste categorii fiind cele pe care *CNPR* le-a luat în calcul în cadrul exercițiului de simulare a optimizării activității operaționale și a efectuat ajustarea categoriei de costuri cu utilitățile, prin identificarea punctelor de acces pentru care aceste costuri rămân constante și nu variază de la desființarea la înființarea unei subunități direct proporțional cu modificarea numărului de salariați. Astfel, este justificată desființarea a " puncte de acces deservite de personal situate pe raza a " UAT-uri și înființarea/mentinerea în funcțiune a unei singure subunități poștale la nivelul întregului UAT, această reorganizare putând să genereze o economie totală de " lei a costurilor operaționale. În concluzie, cele " puncte de acces au fost menținute în funcțiune de către *CNPR* în anul 2015 din rațiuni comerciale.

Din analiza impactului transferului de activitate de la ghișeele exterioare urbane la oficiile poștale (calcul prezentat de *CNPR* pentru un număr de " subunități poștale), au rezultat următoarele concluzii:

- Transferul activităților de la ghișeele exterioare la oficiile poștale implică și transferul veniturilor corespunzătoare generate și în consecință impactul asupra veniturilor este 0;
- În scopul identificării acelor cazuri de transfer de activitate care ar putea genera o eficiență la nivelul rețelei poștale, au fost extrase din cele " ghișee exterioare urbane cele pentru care există un impact combinat pozitiv (reducerile de cheltuieli sunt mai mari decât creșterile de cheltuieli generate), identificându-se astfel un număr de " ghișee exterioare urbane a căror închidere ar putea să genereze o reducere de cheltuieli la nivelul rețelei poștale în valoare de " lei. În concluzie, cele " puncte de acces au fost menținute în funcțiune de către *CNPR* în anul 2015 din rațiuni comerciale.

De asemenea, *CNPR* a inclus în simularea optimizării operaționale la nivel de UAT un număr de " PAD-uri a căror închidere nu ar genera economii de cheltuieli (PAD-uri situate în

⁶ Tabel 1 – Costurile și veniturile aferente unităților poștale neprofitabile

UAT-uri cu mai puțin de 1.500 locuitori). Ca urmare, *CNPR* a menținut în funcțiune din rațiuni comerciale, la nivelul anului 2015, un număr de " PAD-uri localizate pe raza unor UAT-uri cu mai puțin de 1.500 locuitori, care au înregistrat pierderi în anul 2015.

În concluzie, în anul 2015 *CNPR* a menținut în funcțiune din rațiuni comerciale și nu ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, un număr de " puncte de acces deservite de personal care au înregistrat pierderi.

5 Analiza scenariului de bază

Conform metodologiei de calcul al costului net al furnizării serviciului universal, CNPR are obligația de a elabora un scenariu de bază care „reflectă condițiile de operare și costurile înregistrate în cazul în care sunt furnizate serviciile din sfera serviciului universal ca urmare a obligației legale de furnizare a acestora.”

Cererea de compensare a costului net aferent anului 2015 a fost însoțită de raportul de constatări faptice întocmit de auditorul desemnat de către CNPR în acest scop, respectiv societatea PKF Finconta S.R.L.

Subliniem faptul că în acest raport de constatări faptice nu s-a verificat faptul că informațiile cuprinse în scenariul de bază au ca sursă Situațiile Financiare Separate auditate pentru anul 2015, așa cum ANCOM a solicitat, ci *“faptul că situațiile legate de costul net au fost bazate pe date financiare extrase direct din situațiile financiare statutare la 31 decembrie 2015 sau pe situații extracontabile extrase de CNPR din sistemul contabil/operațional pentru anul încheiat la 31 decembrie 2015 iar cheile de alocare și procedurile de colectare folosite respectă principiile și criteriile de calcul și evidență separată a costurilor, veniturilor și capitalului angajat”*.

Cu referire la scenariul de bază întocmit de către CNPR, PKF Finconta S.R.L. a constatat că *„veniturile și cheltuielile se alocă pe oficii poștale în funcție de locul de prezentare a corespondenței și nu există alocări ale veniturilor către oficiile care execută distribuirea efectivă a corespondenței deși aceste oficii suportă costurile cu aceste operațiuni de distribuire”*. De asemenea, ca urmare a verificărilor realizate asupra unui număr de " subunități poștale selectate, auditorul a constatat, pentru " dintre acestea, diferențe între datele incluse în documentele contabile primare și datele preluate și utilizate în balanțele de gestiune și la întocmirea situațiilor incluse în cererea de compensare a costului net aferent anului 2015.

Consultantul ANCOM, respectiv KPMG a verificat dacă scenariul de bază a fost elaborat de către CNPR în concordanță cu Situațiile Financiare Separate aferente anului 2015, atât în ceea ce privește datele utilizate cât și alocările și ajustările realizate pentru calculul costului net.

5.1 Reconcilierea sumelor din scenariul de bază cu Situațiile Financiare Separate aferente anului 2015

În urma verificărilor, s-a constatat că informațiile din scenariul de bază nu au ca sursă de date Situațiile Financiare Separate auditate aferente anului 2015, ci un set de rapoarte independente de Situațiile Financiare Separate, emise lunar de departamentul IT al CNPR din sistemele de evidență contabilă separată la nivel de centru de cost, rapoarte la care se adaugă un set de prelucrări manuale pentru repartizarea costurilor și veniturilor înregistrate pe alte centre administrative și respectiv pentru gruparea costurilor și veniturilor pe categorii (relativ) omogene. Totuși, lista unităților poștale neprofitabile, precum și informațiile despre categoriile principale de costuri și venituri corespunzătoare lor sunt prezentate atât în Tabelele 1 - 3 (Anexa 9) care însoțesc Cererea de compensare a costului net, cât și în Anexa 7 care însoțește Situațiile Financiare Separate - conform prevederilor Deciziilor președintelui ANCOM nr. 1158/2013 și respectiv nr. 1159/2013 - și reprezintă astfel elementul de legătură între cele două exerciții de alocare.

Pentru a verifica totuși dacă informațiile/sumele din scenariul de bază se reconciliază cu cele din Situațiile Financiare Separate auditate aferente anului 2015, au fost reconstituite alocările de costuri și venituri pe categoriile omogene de venituri și cheltuieli prezentate în cererea de cost net întocmită de CNPR, plecând de la balanțele contabile aferente fiecărei luni din anul 2015. Au fost realizate următoarele reconcilieri:

- Reconcilierea sumelor alocate conform scenariului de bază prezentat de CNPR în cererea de compensare a costului net cu sumele provenite din balanțele lunare ale CNPR pentru anul 2015, cu următoarele concluzii:

∅ nu au fost identificate diferențe în ceea ce privește totalul de venituri alocate; astfel, în scenariul de bază prezentat de CNPR sunt alocate totalitatea veniturilor înregistrate în balanțele contabile lunare pe parcursul anului 2015;

∅ au fost identificate diferențe în ceea ce privește totalul de cheltuieli alocate; mai exact, totalul cheltuielilor alocate conform scenariului de bază prezentat de CNPR a fost de " lei, comparativ cu totalul cheltuielilor înregistrate în balanțele lunare de gestiune ale CNPR în suma de " lei, rezultând o diferență de " lei; în plus, au fost identificate și elemente de cheltuieli excluse din scenariul de bază, rezultând o diferență suplimentară de " lei.

Astfel, în urma acestei reconcilieri s-a constatat o diferență totală de " lei, reprezentând costuri cu Auditul de Calitate aferent anului 2015, dar prestat și facturat în 2016⁷, aceste cheltuieli fiind prezente atât în alocările din cererea de compensare a costului net cât și din Situațiile Financiare Separate.

- Reconcilierea scenariului de bază prezentat de CNPR în cererea de compensarea a costului net cu Situațiile Financiare auditate ale anului 2015, cu următoarele concluzii:

∅ nu au fost identificate diferențe în ceea ce privește totalul de cheltuieli și de venituri alocate;

∅ au fost identificate diferențe în ceea ce privește totalul de elemente de venituri excluse și totalul de elemente de cheltuieli excluse, pentru care CNPR a furnizat informații necesare reconcilierii în cadrul perioadei de consultare publică.

5.2 Verificarea parametrilor și a elementelor luate în considerare în scenariul de bază

- Evidența contabilă a cheltuielilor și veniturilor

În scenariul de bază, activitatea poștală din anul 2015 este analizată lunar la nivelul celor 5.684 de puncte de prezență menținute în funcțiune de CNPR în 2015 și prezentată la nivel agregat pentru întreg anul 2015 pentru fiecare punct de prezență; conform CNPR, acest nivel de detaliu a fost posibil datorită faptului că în anul 2015 în sistemele de gestiune contabilă ale CNPR a fost ținută evidență contabilă separată pentru fiecare dintre aceste puncte de prezență (centre de cost).

Evidența contabilă a cheltuielilor și veniturilor înregistrate la nivelul fiecărei subunități poștale (centru de cost) include totalitatea costurilor și veniturilor înregistrate și/sau atribuibile unității poștale, respectiv atât elementele de cost și venit corespunzătoare prestării serviciilor din

⁷ Sursa: Tabelul 23, pag. 43 din Cererea de Compensare a Costului Net - însumarea liniilor 3, 4 și 5

sfera serviciului universal, cât și elemente de cost și venit corespunzătoare prestării serviciilor poștale din afara serviciului universal și/sau serviciilor prestate pe bază de contracte comerciale (ex: încasare facturi, distribuire pensii/drepturi sociale, distribuire facturi de utilități, distribuire notificări etc.).

Însă, elementele de cost din scenariul de bază nu sunt prezentate în corespondență cu tipul de serviciu prestat, respectiv cu veniturile provenite din prestarea acestor servicii, ci sunt evidențiate la nivel de categorii de costuri omogene (grupare detaliată în *Anexa 3 a cererii de compensare a costului net - Situația cheltuielilor grupate pe categorii de cheltuieli*), valori totale corespunzătoare fiecărui centru de cost.

De exemplu, categoria de costuri salariale este prezentată pentru fiecare centru de cost la nivel total, fără a fi efectuată o separare pe categorii de angajat corespunzătoare tipului de activitate prestată (activitate de colectare – oficanți, activitate de livrare – factori poștali etc.) și/sau fără o separare a costurilor salariale în funcție de tipul de serviciu prestat (ex.: colectare/distribuie trimeri poștali din sfera serviciului universal vs. colectare/distribuie trimeri din afara sferei serviciului universal și/sau prestații comerciale).

În concluzie, scenariul de bază include atât parametri aferenți obligației de serviciu universal cât și elemente care sunt determinate de constrângerile operaționale ale CNPR, *constrângeri* care derivă din alte obligații care i-au fost impuse sau pe care și le-a asumat în raport cu serviciile din afara sferei serviciului universal.

- Analiza de profitabilitate a punctelor de prezență CNPR

Conform Anexei la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 (Calculul costului net al furnizării serviciului universal):

„Pentru calculul costului net, CNPR va utiliza și va transmite către ANCOM, în scopul verificării acestuia, următoarele informații:

[...]

j) lista unităților poștale neprofitabile datorită furnizării serviciilor din sfera serviciului universal și lista unităților poștale operaționale cu menționarea următoarelor elemente:

- *informații despre costurile și veniturile unităților poștale neprofitabile, conform tabelului 1 din Anexă;*

[...]

- *situația costurilor aferente unităților poștale neprofitabile pe categorii, în conformitate cu tabelul 3 din Anexă; ”*

Conform cererii de compensare a costului net aferent anului 2015 redactată de CNPR:

„O subunitate poștală este considerată a fi neprofitabilă dacă furnizarea serviciilor prin intermediul acesteia a generat o pierdere, adică în cazul în care $Cu > Vu$, unde Cu este costul subunității poștale, iar Vu este venitul aferent aceleiași unități.”

Astfel, în ceea ce privește analiza de profitabilitate a fiecărui punct de prezență, efectuată de CNPR, se constată că:

a) nu a fost identificată profitabilitatea specifică activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal, ci rezultatul net/agregat al prestării tuturor tipurilor de servicii CNPR.

În conformitate cu prevederile Anexei la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, „Pentru calculul costului net, CNPR va utiliza și va transmite către ANCOM, în scopul verificării acestuia, următoarele informații: [...] j) lista unităților poștale neprofitabile datorită furnizării serviciilor din sfera serviciului universal”.

Realizarea de către CNPR a acestei defalcări, precum și respectarea principiului cauzalității și proporționalității în stabilirea corespondenței între veniturile realizate și cheltuielile generate de prestarea fiecărui tip de serviciu universal și/sau non-universal, ar fi permis izolarea influențelor asupra costurilor datorate aspectelor care nu sunt determinate de obligațiile ce decurg din serviciul universal și o analiză mai fidelă a scenariului alternativ, pornind de la aceste informații.

De exemplu, în determinarea necesarului de forță de muncă - necesar factori poștali distribuitori - sunt luate în calcul atât necesarul de forță de muncă pentru parcurgerea distanței de distribuire cât și necesarul de forță de muncă pentru distribuirea, respectiv achitarea efectivă a prestațiilor la adresele vizitate, fără a se face o separare între activitatea de livrare a trimiterilor ce fac obiectul serviciului universal și celelalte tipuri de prestații. Astfel, costurile comune celor două tipuri de prestații/activități (ex. costuri salariale cu factorii poștali distribuitori) sunt prezentate în scenariul de bază la nivel agregat, fapt care face imposibilă evaluarea profitabilității serviciului universal la nivel de unitate poștală, separat de profitabilitatea agregată rezultată din furnizarea tuturor tipurilor de servicii (poștale și non-poștale).

CNPR a justificat abordarea propusă prin prisma avantajului reprezentat de repartizarea cheltuielilor cauzate de operarea rețelei poștale în condițiile impuse de calitatea de furnizor de serviciu universal, la un portofoliu de servicii extins cu servicii profitabile din afara sferei serviciului universal. Cu toate acestea, pentru că nu a fost cuantificată corespondența dintre volumul de activitate, respectiv consumul de resurse, corespunzător prestării serviciilor - poștale și non-poștale - din afara serviciului universal și veniturile provenite din prestarea acestor categorii de servicii la nivelul fiecărei unități poștale prezentate, nu a putut fi evaluat efectul net al acestei abordări asupra profitabilității serviciilor din sfera serviciului universal.

Astfel, nu poate fi confirmat faptul că oficiile poștale declarate neprofitabile și care fac obiectul cererii de cost net sunt neprofitabile din cauza prestării serviciilor care fac obiectul serviciului universal și/sau care este profitabilitatea prestării serviciilor din sfera serviciului universal la nivelul fiecărei unități/subunități poștale.

b) nu au fost respectate principiile de cauzalitate și proporționalitate în stabilirea corespondenței între veniturile realizate și cheltuielile generate din prestarea fiecărui tip de serviciu.

În urma analizei modalității de înregistrare a veniturilor s-a constatat că veniturile rezultate din prestarea serviciilor (poștale și non-poștale) sunt înregistrate la nivelul subunității poștale/centrului de cost care a colectat trimiterea poștală, respectiv a efectuat prestația serviciului, chiar și în cazul în care serviciile au și o componentă de livrare în aria altui punct de prezență, iar în prestarea serviciului sunt generate costuri multiple pe parcursul procesului tehnologic de prestare a serviciului (sortare, transport, livrare) la nivelul altor unități poștale.

De exemplu, a fost identificată situația Oficiilor Poștale de Distribuție (OPD), „subunități poștale operative specializate în prelucrarea centralizată în vederea distribuirii unui volum mare de trimiteri poștale, precum și în livrarea acestora la destinatari, prin factorii poștali. Aceste subunități nu asigură activitate de prezentare și distribuție la sediul subunității. Personalul operativ standard este compus din diriginte, casieri, numărători, oficanți, factori poștali și cartatori -

cartare detaliată (în cazul în care au alocată și activitatea de cartare pentru localitatea respectivă)⁸.

Aceste OPD înregistrează astfel costuri cu personalul (ex. factorii poștali) dar nu au reflectat în balanța contabilă la nivel de oficiu/centru de cost, niciun venit din efectuarea activității de livrare a trimerilor poștale.

Un alt exemplu de încălcare a principiului cauzalității și proporționalității în alocarea costurilor și veniturilor la nivel de subunitate este descris în continuare. Astfel, întregul venit aferent unei trimiteri de corespondență simplă, colectată de o unitate poștală din București, având ca destinatar o adresă dintr-o localitate rurală, este înregistrat în contabilitatea unității poștale din București. Ulterior colectării trimiterii de corespondență, trimiterea respectivă tranzitează / utilizează resursele altor subunități poștale, terminând cu subunitatea poștală rurală care efectuează activitatea de livrare la destinația finală a trimiterii. Astfel, subunitățile poștale de tranzit / de distribuire înregistrează în contabilitate costuri, însă nu înregistrează și un venit corespunzător (pe care subunitatea poștală care a realizat colectarea să îl înregistreze ca și cost).

Prin comparație, veniturile provenite din contracte comerciale înregistrate în balanța contabilă la nivel de unități administrative locale (dispersii teritoriale) și/sau centrale (Sucursala Servicii Financiare, Sediul Administrativ) sunt repartizate pe subunități poștale în funcție de numărul de prestații efectuate la nivel de subunitate.

Izolarea influenței asupra costului net al aspectelor care nu sunt determinate de obligațiile ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, presupune identificarea și respectiv alocarea corespunzătoare a elementelor de cost și venit aflate în relație de cauzalitate și respectiv proporționalitate cu fiecare categorie de serviciu non-universal (servicii poștale și non-poștale), pentru fiecare punct de prezență și respectiv transferul de costuri între subunități poștale, exercițiu care nu este prezentat de CNPR în cererea de compensare a costului net.

Totodată, nerespectarea principiului cauzalității costurilor, conform prevederilor art. 21 alin. (3) lit. a) din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, pentru alocarea veniturilor și cheltuielilor pe subunități poștale, a fost evidențiată și de către auditorul PKF Finconta S.R.L în raportul de constatări faptice întocmit.

De asemenea, "Raportul final de constatări faptice privind verificarea cererii de compensare a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal", întocmit de PKF Finconta S.R.L., indică și existența unor neconcordanțe între anumite elementele de venituri și cheltuieli prezentate în scenariul de bază din Cererea de Compensare a Costului Net și datele din documentele primare (inclusiv număr prestații). Pentru că aceste elemente sunt folosite ca și chei de alocare în scenariul de bază, neconcordanțele identificate de auditor ar putea avea impact în calculul de profitabilitate, respectiv în definirea listei de subunități poștale neprofitabile.

În concluzie, în scenariul de bază nu a fost identificată profitabilitatea specifică activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal (versus profitabilitatea furnizării celorlalte tipuri de prestații - poștale și non-poștale) iar alocările de costuri și venituri totale prezentate nu respectă principiile de cauzalitate și proporționalitate, făcând astfel imposibilă stabilirea profitabilității reale a prestării serviciilor din sfera serviciului universal la nivelul acestor puncte de acces (centrelor de cost) și respectiv identificarea punctelor de acces neprofitabile.

⁸ Cerere de Compensare Cost Net 2015, pag. 14

- Nivelul de eficiență operațională și a costurilor

Scenariul de bază reflectă realitatea operațională a CNPR, așa cum este înregistrată în evidențele contabile (balanța contabilă) la nivel de (sub)unitate poștală. Acest lucru nu exclude însă posibilitatea existenței unor ineficiențe operaționale, cum ar fi existența unui număr de puncte de prezență care nu sunt justificate exclusiv de obligațiile rezultate din calitatea de furnizor de serviciu universal. Aceste ineficiențe potențiale au fost identificate și prezentate în cadrul punctului 4 de mai sus "*Determinarea necesarului de puncte de acces conform obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal și identificarea punctelor de acces păstrate de CNPR în funcțiune din rațiuni comerciale în anul 2015*".

6 Analiza scenariului alternativ

Conform metodologiei de calcul al costului net, scenariul alternativ reprezintă o simulare a condițiilor de operare și a costurilor care ar fi înregistrate în situația în care nu ar exista obligația de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal. Astfel, este necesar ca ipotezele pe care CNPR își bazează dezvoltarea scenariului alternativ să fie justificate astfel încât să se asigure că acestea sunt raționale și pot fi puse în practică.

CNPR a determinat impactul absenței obligației de serviciu universal asupra următoarelor categorii de venituri și cheltuieli:

#	Descriere	Impact
1	Oficii poștale urbane	
	Cheltuieli salariale	"
	Cheltuieli cu tichetele de masă	"
2	Ghișee exterioare urbane	
	Cheltuieli salariale	"
	Cheltuieli cu tichetele de masă	"
3	Oficii poștale rurale	
	Cheltuieli salariale	"
	Cheltuieli cu tichetele de masă	"
4	Ghișee ext. rurale-factori poștali	
	Cheltuieli salariale	"
	Cheltuieli cu tichetele de masă	"
5	Ghișee exterioare rurale transformate în agenții	
	Reduceri cheltuieli salariale	"
	Reduceri tichete de masă	"
	Alte cheltuieli (chirii, utilități, etc.)	"
	Creșteri salariale	"
	Creșteri cheltuieli tichete de masă	"
6	Agenții poștale	
	Reduceri cheltuieli salariale	"
	Creșteri cheltuieli salariale	"

#	Descriere	Impact
	Creșteri cheltuieli cu tichetele de masă	"
7	Factori de circumscripție rurală	
	Reduceri cheltuieli salariale	"
	Reduceri cheltuieli cu tichetele de masă	"
8	Transport	
	Reduceri cheltuieli salariale	"
	Reduceri cheltuieli cu tichetele de masă	"
	Reduceri cheltuieli din reconfigurarea rețelei de transport	"
9	Respectarea obiectivelor de calitate	"
10	Evidența contabilă separată	"
11	Serviciul intern prioritar	"
12	Serviciul intern express	"
13	Presa cotidiană	"
14	Cost prorata TVA	"
15	Venituri business - prorata TVA	"
16	Licență transport	"
	Profit rezultat din modificarea capitalului angajat	"
	Cecograme	"
	Total cost net	"

Analiza ANCOM privind modalitatea de calcul a costului net a indicat faptul că aceasta nu corespunde prevederilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013, întrucât costurile aferente activităților de colectare, livrare, sortare și transport, respectiv cheltuielile indirecte în scenariul alternativ au fost determinate pe baza acelorași ponderi extrase din situațiile financiare separate (fiind evident imposibil de a fi adevărat faptul că, de pildă, ponderea cheltuielilor de colectare (" %) în total cheltuieli poate fi identică atât în scenariul de bază, cât și în scenariul alternativ, în care se înregistrează mai puține prestații. Această precizare este aplicabilă în mod corespunzător pentru toate celelalte tipuri de activități (din Tabelele 3 și 4 din Cererea de compensare a costului net aferent anului 2015 rezultă că se înregistrează economii de cheltuieli cu chirii și utilități aferente activității de sortare, ceea ce nu pare a corespunde ipotezelor utilizate în scenariul alternativ).

6.1 Ipoteze avute în vedere de către CNPR în pregătirea scenariului alternativ

Din cele 5.683 subunități poștale ale CNPR (fără subunitatea în regim de franciză), respectiv oficii poștale urbane și rurale, ghișee exterioare urbane și rurale, agenții poștale rurale și circumscripții poștale rurale, în funcțiune în luna decembrie 2015, în absența obligației de serviciu universal, CNPR simulează condițiile de operare și costurile asociate pentru un număr de " subunități poștale (" %), localizate în urbanul mic (" subunități poștale) și în rural (" subunități poștale). Ipotezele avute în vedere în construirea scenariului alternativ sunt detaliate în continuare.

6.1.1 Considerații geografice

6.1.1.1 Descrierea ipotezei conform cererii de compensare cost net 2015

În scenariul alternativ, CNPR asigură:

- a) acoperirea geografică (în fiecare localitate populată de pe teritoriul României, conform aprobării ANCOM din anul 2015 transmise prin adresa nr. SC-DER-14028/15.05.2015) pentru toată gama de servicii și produse prevăzute în oferta CNPR valabilă în luna decembrie 2015;
- b) prezența prin puncte de acces deservite de personal și puncte de contact proprii în toate localitățile în care, în luna decembrie 2015, erau organizate subunități poștale;
- c) livrarea, în cazul adreselor situate în extravilanul localităților, la punctele de contact ale CNPR din localitățile respective sau către o persoană desemnată de către destinatar și comunicată în scris CNPR, care are domiciliul în intravilanul localității, respectându-se acordul ANCOM valabil în anul 2014 și stipulat în Regulile aplicabile serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal aprobate de ANCOM (conform prevederilor de la art. 6 din Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013).

6.1.1.2 Ajustări ANCOM

Conform concluziilor analizei prezentate la punctul 4.2 de mai sus, a rezultat un număr de " PAD-uri pe care CNPR le-a menținut în funcțiune din rațiuni comerciale în anul 2015, și nu din obligațiile legale ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal. Dintre acestea:

- Un număr de " de puncte de acces situate în localități cu peste 1.500 locuitori menținute în funcțiune din rațiuni comerciale, pentru care CNPR a calculat un cost net de " Lei.
- Un număr de " PAD-uri situate în localități cu mai puțin de 1.500 locuitori menținute în funcțiune din rațiuni comerciale, pentru care CNPR a calculat un cost net de " Lei.

6.1.2 Modalitatea de selectare a subunităților poștale de inclus în analizele efectuate pentru scenariul alternativ

Conform cererii de compensare a costului net al serviciului universal aferent anului 2015, la pagina 31, „...*Motivat de faptul că sunt situații în care în aceeași localitate urbană sunt organizate două subunități poștale (ex: oficiul poștal și ghișeul exterior arondat) și în urma analizei profitabilității fiecărei subunități s-au înregistrat diverse situații în cursul anului 2015 (ex: oficiul poștal a înregistrat profit și ghișeul exterior a înregistrat pierderi), analiza profitabilității s-a făcut la nivelul localității, respectiv s-a analizat activitatea în totalitate a oficiului poștal împreună cu ghișeul exterior arondat.*”

Analizând lista subunităților poștale și profitabilitatea acestora comparativ cu profitabilitatea la nivel de UAT, am identificat un număr de " de oficii poștale (care nu sunt Oficii Zonale Poștale) care deși înregistrează pierderi sunt localizate pe raza a " de UAT-uri, profitabile și în consecință, în conformitate cu metodologia CNPR, nu ar fi trebuit incluse în scopul analizei efectuate în cadrul scenariului alternativ.

Pentru aceste subunități poștale, CNPR a calculat un cost net în valoare de " lei.

6.1.3 Frecvența prestării serviciilor

În scenariul alternativ, CNPR menține frecvența prestării serviciilor (livrare și colectare) în mediul urban mare (reședințe de județ și Municipiul București), reducând frecvența în mediul urban mic (restul localităților urbane) la 4 zile lucrătoare pe săptămână și respectiv 3 zile lucrătoare pe săptămână în mediul rural.

În consecință, CNPR a calculat o serie de reduceri de costuri, generată de această reducere a frecvenței prestării serviciilor.

De asemenea, CNPR calculează o reducere a veniturilor în valoare de " lei datorată reducerii frecvenței prestării serviciilor, dar nu cuantifică o reducere corespunzătoare a cheltuielilor variabile economisite ca urmare a reducerii volumului de activitate. Pe baza situațiilor financiare separate am extras cheltuielile variabile aferente produselor pentru care CNPR estimează o pierdere de venituri și am cuantificat o reducere proporțională de cheltuieli variabile în valoare de " lei.

Deși, în practică, reducerea frecvenței prestării serviciilor poate avea un efect direct în reducerea pierderilor înregistrate la nivelul rețelei poștale, în scenariul alternativ comparativ cu scenariul de bază, această ipoteză este analizată de CNPR împreună cu ipoteza conform căreia volumul prestațiilor rămâne nemodificat (cu excepția prestațiilor din servicii interne prioritare, expres și abonamente presă). Coroborat cu utilizarea timpului de lucru de " % al factorilor poștali (în scenariul de bază), putem concluziona că o reducere a frecvenței prestării de la 5 la 4 zile pe săptămână în mediul urban mic și de la 5 la 3 zile pe săptămână în rural poate genera o încărcare dublă din punctul de vedere al volumului prestațiilor zilnice ce trebuie efectuate de factorii postali, în scenariul alternativ în ziua de vineri pentru mediul urban mic și în zilele de miercuri și vineri pentru rural.

Totuși, în urma discuțiilor purtate cu reprezentanții CNPR și a analizării informațiilor suplimentare furnizate în legătură cu normarea factorilor poștali, putem concluziona că încărcarea

factorilor poștali nu este " % (în scenariul de bază) și permite livrarea volumelor suplimentare în zilele de vineri pentru mediul urban mic și în zilele de miercuri și vineri pentru rural, fără depășirea timpului de lucru legal.

În plus, așa cum este menționat și în „Raportul de constatări factice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal” întocmit de către PKF Finconta S.R.L., „[...] reducerile aferente cheltuielilor cu transportul au fost calculate la nivel de OZP, modificând itinerariile de transport pentru a se putea efectua distribuția conform ipotezelor din scenariul alternativ, această analiză nefiind realizată la nivel de subunitate neprofitabilă conform Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013. Economia obținută pentru agenții de transport valori nu ține cont de raportul dintre normat și efectiv, pentru a se asigura aplicarea corectă a formulei de calcul pentru economia în necesarul de personal, așa cum este aceasta prezentată în metodologia de întocmire a cererii de compensare a costului net”⁹. În lipsa informațiilor privind defalcarea economiei de cheltuieli de transport calculată de CNPR în scenariul alternativ (în sumă totală de " lei) pe fiecare subunitate neprofitabilă, nu poate fi identificată existența unor astfel de economii cuantificate la nivelul oficiilor poștale menținute în funcțiune din rațiuni comerciale.

6.1.4 Produse și servicii

În scenariul alternativ, CNPR continuă să furnizeze aceleași produse și servicii ca și în scenariul de bază și, în consecință, nu există nici un impact asupra costului net.

6.1.5 Tarife

Conform cererii de compensare a costului net, în scenariul alternativ CNPR menține aceleași tarife ca și în scenariul de bază. În consecință, nu există niciun impact asupra costului net.

6.1.6 Calitatea serviciului

Referitor la calitatea serviciului, în cererea de compensare, CNPR a cuantificat doar sumele legate de evaluarea și auditarea măsurii în care cerințele de calitate a serviciului impuse de calitatea de furnizor de serviciu universal au fost îndeplinite pe parcursul anului 2015, inclusiv cele legate de determinarea fluxului real corespunzător trimiterilor interne și intracomunitare de corespondență în greutate de până la 2 Kg din cea mai rapidă categorie standard și auditarea rezultatelor acestei determinări. Rezultă astfel o economie de cheltuieli în scenariul alternativ în sumă de " lei.

Având în vedere că în scenariul alternativ nivelul parametrilor de calitate nu este ajustat de CNPR față de scenariul de bază (cerințele de calitate impuse furnizorului de serviciu universal sunt îndeplinite într-o măsură redusă atât în scenariul de bază cât și în scenariul alternativ), nu

⁹ „Raportul de constatări factice privind verificarea cererii privind compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal” întocmit de către PKF Finconta S.R.L., pagina 8

am cuantificat niciun impact suplimentar în scenariul alternativ datorat obligațiilor legate de calitatea serviciilor.

6.1.7 Rețeaua de subunități poștale

În scenariul alternativ, *CNPR* decide să mențină același număr de unități poștale (deservite sau nedeservite de personal) și același program cu publicul pentru acceptarea trimerilor la punctul de acces și pentru livrarea trimerilor la sediul subunității.

De asemenea, ca urmare a reducerii frecvenței de livrare a serviciilor în mediul urban mic și rural, efectuează o serie de regradări a ghișeelor exterioare și a agențiilor poștale pentru care *CNPR* a calculat o reducere a cheltuielilor în scenariul alternativ.

6.1.8 Sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal

Conform cererii de compensare a costului net, în scenariul alternativ, *CNPR* renunță la obligația de a efectua o evaluare de către un organism independent a sistemului de evidență internă a costurilor și de certificare de către un auditor independent a cererii de compensare a costului net, eliminându-se cheltuielile pentru anul 2015 în sumă de " lei.

În urma analizelor efectuate, nu am identificat un impact financiar suplimentar generat de sistemul de evidență contabilă separată și cererea pentru compensarea costului net aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

6.1.9 Cecograme

Având în vedere absența obligației de furnizare a serviciului universal, în scenariul alternativ, *CNPR* solicită compensarea costurilor înregistrate în scenariul de bază cu colectarea, sortarea, transportul și livrarea cecogramelor interne și internaționale în greutate de până la 7 kg. Aceste costuri sunt:

Denumire produs	Cheltuieli
Cecograme interne	" 10
Cecograme internaționale export	" 11
Total	"
Cecograme (conform cererii de compensare)	"
Diferența	-

¹⁰ Conform Situațiilor Financiare Separate întocmite de *CNPR* pentru anul 2015

¹¹ Conform Situațiilor Financiare Separate întocmite de *CNPR* pentru anul 2015

6.2 Analiza capitalului mediu angajat în scenariul alternativ comparativ cu scenariul de bază

Am verificat valoarea profitului rezultat din modificarea capitalului angajat inclus de CNPR în cererea de compensare a costului net, luând în calcul impactul asupra capitalului angajat aferent tuturor reducerilor și creșterilor de cheltuieli și venituri incluse în cererea de compensare a costului net.

Adăugând ajustările propuse în scenariul alternativ, profitul rezultat din modificarea capitalului angajat devine " lei, rezultând astfel o ajustare de " lei.

6.3 Analiza impactului financiar al ajustărilor ipotezelor prezentate de CNPR

Analizând cererea de compensare a costului net aferent anului 2015 elaborată de CNPR cu fișierele suport aferente, a fost identificată necesitatea unor modificări ale acestor cu impact financiar în scenariul alternativ.

Sumarizat, impactul asupra costului net al ajustărilor asupra scenariului alternativ ca urmare a analizei și ajustării ipotezelor CNPR și a ajustării profitului rezultat din modificarea capitalului mediu angajat este prezentat mai jos:

Ipoteză	Descriere ipoteză	Impact în costul net (lei)
1	Ajustarea profitului rezultat din modificarea capitalului mediu angajat	"
2	Considerații geografice	
	" PAD-uri situate pe raza unui UAT cu mai puțin de 1.500 de locuitori	"
	" PAD-uri identificate în urma analizei de optimizare a rețelei CNPR	"
3	Oficii poștale neprofitabile situate pe raza unor UAT-uri profitabile	"
4	Frecvența prestării serviciilor	"
5	Produse și servicii	"
6	Tarife	"
7	Calitatea serviciului	"
8	Rețeaua de subunități poștale	"

Ipoteză	Descriere ipoteză	Impact în costul net (lei)
9	Evidența contabilă separată	"
	Total	"

7 Beneficii intangibile

Conform dispozițiilor Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 și Anexei la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013, calculul costului net va lua în considerare toți factorii relevanți, inclusiv beneficiile intangibile și avantajele comerciale de care furnizorul de servicii poștale se bucură ca urmare a desemnării ca furnizor de serviciu universal. De asemenea, în Anexa la Decizia președintelui ANCOM nr. 1158/2013 sunt enumerate principalele tipuri de beneficii care trebuie avute în vedere de către *CNPR* la calculul costului net și anume:

- beneficii legate de regimul de taxare aplicabil (de exemplu, scutirea de la plata TVA);
- mărcile comerciale – furnizorul de serviciu universal desemnat beneficiază de recunoașterea și popularizarea brandului. Beneficiul se poate determina, de exemplu, prin estimarea economiilor cu cheltuielile de marketing care sunt astfel evitate. Pentru estimarea valorii totale a mărcii comerciale poate fi utilizată o comparație cu costul unor mărci similare și apoi alocată proporția aferentă serviciului universal;
- efectul de marketing – oficiile poștale, vehiculele și uniformele lucrătorilor poștali reprezintă spațiu publicitar care poate fi utilizat de către furnizorul de serviciu universal pentru promovarea brandului și serviciilor proprii sau care poate fi închiriat către terți. Efectul de marketing va fi determinat proporțional cu serviciul universal;
- economiile de scară și puterea de negociere cu furnizorii;
- alte beneficii tangibile și intangibile (de exemplu, ubicuitatea).

7.1 Economii de scară

Economiile de scară constau în reducerea costurilor totale medii urmare a creșterii volumului de servicii prestate. Această reducere este generată de distribuirea bazei de cheltuieli fixe la o valoare mai mare a trimiterilor, în ipoteza prestării serviciilor din sfera serviciului universal. În cazul specific *CNPR*, se prezumă că în lipsa calității de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, *CNPR* ar înregistra o scădere a numărului de trimiteri poștale și nepoștale și implicit a veniturilor la nivelul tuturor serviciilor din portofoliu, determinând o distribuire a cheltuielilor fixe asociate menținerii rețelei poștale la o bază mai redusă de servicii. În fapt, în scenariul alternativ sunt indicate modificări în materie de venituri, conform estimărilor *CNPR*, respectiv cele rezultate din scăderea frecvenței colectărilor/livrărilor precum și cele rezultate din efectul modificării regimului TVA aplicabil serviciilor din sfera serviciului universal.

Având în vedere efectul coroborat al celor două categorii majore de scăderi de venituri, considerăm că *CNPR* înregistrează beneficii legate de economiile de scară și scop, derivate din calitatea *CNPR* de furnizor de serviciu universal desemnat de autoritatea de reglementare, însă un astfel de beneficiu (economiile de scară) poate fi în mod realist calculat împreună cu beneficiul rezultat din economiile de scop.

7.1.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că, luând în considerare ponderea ridicată a veniturilor din prestarea serviciilor din afara sferei serviciului universal în total venituri precum și faptul că dispune de un sistem de evidență internă a costurilor detaliat, astfel încât să fie capabilă să identifice costul furnizării individuale a serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal / din afara sferei serviciului universal, *CNPR* consideră că nu se produc economii de scară și de scop în scenariul alternativ față de scenariul de bază.

7.1.2 Analiză ANCOM

Am estimat distinct valoarea acestui beneficiu, pe baza următoarelor ipoteze:

- Având în vedere faptul că nu există o defalcare cheltuieli fixe/variabile pentru următoarele categorii de cheltuieli: BSI, coordonare servicii expres, verificare mandate pensii, verificare servicii financiare, carduri, cheltuieli generale de administrație și cheltuieli servicii interne, aceste cheltuieli au fost analizate în categoria cheltuielilor fixe;
- Pentru ajustarea valorilor veniturilor aferente scenariului alternativ am folosit calculele *CNPR* referitoare la scăderea de venituri urmare a modificării frecvenței de colectare/livrare precum și pe cele de scădere de venituri urmare a includerii TVA în tarife. Astfel, segmentul servicii poștale universale (SPU) a fost ajustat cu scăderile de venituri din TVA (" lei), inclusiv din contractul cu Ministerul Muncii (" lei), precum și din serviciul intern prioritar (" lei), urmare a modificării frecvenței de colectare / livrare. Veniturile înregistrate pe segmentul alte servicii poștale (ASP) au fost ajustate cu scăderile din servicii interne expres, estimate urmare a ipotezei de modificare a frecvenței de colectare / livrare. Scăderile din livrarea de presă cotidiană au ajustat veniturile segmentului alte servicii nepoștale (ASNP). Pe baza acestor estimări de venituri am estimat numărul de prestații în scenariul alternativ prin scăderea proporțională a acestui număr de prestații cu procentul de scădere a veniturilor;
- Cheltuielile variabile aferente scenariului alternativ au fost ajustate proporțional cu valoarea estimărilor de scăderi de venituri sau menținute în cazul scenariului includerii TVA în tarife;
- Cheltuielile fixe au fost ajustate în funcție de:
 - variațiile de cheltuieli estimate de *CNPR* în scenariul alternativ: suma de " lei rezultată din diferența între " lei (impact reduceri cheltuieli în scenariul alternativ) și " lei (impact creșteri cheltuieli în scenariul alternativ), ajustate cu variațiile de cheltuieli aferente ajustărilor ANCOM pentru punctele de acces menținute în funcțiune din rațiuni comerciale
 - impactul beneficiului calculat pentru efectul de marketing: " lei
 - impactul beneficiului calculat pentru drepturile speciale: " lei.

Suplimentar, deși considerăm că ar fi necesară o realocare a valorii totale a cheltuielilor fixe între cele 3 segmente, *CNPR* nu a realizat o astfel de realocare în scenariul alternativ.

Raportat la ipoteza utilizată de *CNPR* conform căreia urmare a modificării frecvenței de colectare și livrare în mediul urban mic de la 5 la 4 zile lucrătoare pe săptămână și în mediul rural de la 5 la 3 zile lucrătoare pe săptămână, *CNPR* estimează următoarele scăderi de venituri:

- Serviciul prioritar reprezentând trimiteri de corespondență interne și intracomunitare în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard, - *CNPR* estimează o scădere a veniturilor urmare a pierderii a " % din traficul prezentat în mediul urban mic și a " % din traficul prezentat în mediul rural. Valoarea medie estimată a scăderii de venituri astfel prezentată este de " %. Considerăm că suplimentar este necesară evaluarea impactului acestei modificări de frecvență și asupra urbanului mare, chiar dacă în urbanul mare frecvența se menține la 5 zile lucrătoare, având în vedere că este important de evaluat impactul global asupra colectării/ livrării pe relația urban mare – urban mic și respectiv urban mare – rural. *CNPR* estimează o diminuare a acestor venituri cu " lei;
- Serviciul expres - *CNPR* estimează pierderea a " % (" % în mediul urban¹² și urban mic și " % în mediul rural) din traficul prezentat pentru care nu se poate garanta timpul de livrare. *CNPR* estimează o diminuare a veniturilor corespunzătoare cu " lei;
- Prestarea serviciilor în baza contractelor și convențiilor încheiate - *CNPR* nu cuantifică un impact derivat din această categorie de venituri însă considerăm că este necesară o analiză detaliată deși *CNPR* menționează că a încorporat acest impact în calculul celorlalte scăderi de venituri;
- Presă cotidiană (centrală și locală). *CNPR* estimează o scădere a veniturilor urmare a renunțării la contractarea de abonamente la publicațiile cu apariție cotidiană, astfel: " % cu distribuire în mediul urban mic și " % cu distribuire în mediul rural. *CNPR* estimează o diminuare a acestor venituri cu " lei.

Estimările și ajustările aferente scenariului alternativ au fost realizate cu scopul estimării beneficiilor de scară și fără a lua în calcul eventuala dublă cuantificare în cadrul acestui beneficiu a altor elemente ale costului net sau ale altor beneficii. Conform calculului efectuat am constatat că *CNPR* nu înregistrează un beneficiu din economiile de scară ca urmare a calității de furnizor de serviciu universal.

7.2 Efectul de marketing

Efectul de marketing este legat de posibilitățile adiționale în ceea ce privește beneficiile din publicitatea pentru sine și pentru terți de care se bucură furnizorul de serviciu universal în două forme:

- Publicitate solicitată de către terți constând în veniturile obținute urmare a campaniilor de marketing realizate de terți în spațiile și/sau cu resursele operatorului de serviciu universal.

¹² Procentul de reducere de " % pentru traficul din urban mare a fost obținut prin asimilarea procentului aferent traficului din urban mic, abordare ce prezintă limitările descrise în detaliu la punctul 7.5.2.1 din prezenta Expunere de motive

Beneficiul poate fi contabilizat în acest caz ca diferență între veniturile din publicitatea realizată de terți în scenariul de bază raportat la scenariul alternativ;

- Autoreclamă constând în efect publicitar al oficiilor poștale, cutiilor poștale, vehiculelor și poștașilor, cu toții afișând logoul furnizorului de serviciu universal. Beneficiul este reprezentat de avantajele de publicitate ale operatorului de serviciu poștal pentru marca sa proprie, prin raportarea spațiilor cu autoreclamă în scenariul de bază la scenariul alternativ. Evaluarea constă în alocarea proporțională a unor eventuale cheltuieli de publicitate determinate de necesitatea de a compensa spațiile disponibile în acest scop ce ar fi închise în scenariul alternativ și raportarea la tarife de publicitate aplicabile pe piață.

Cu toate că nu propune modificări ale rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că *CNPR* înregistrează beneficii din efectul de marketing. Am putut cuantifica aceste beneficii la nivelul autoreclamei, beneficiile fiind estimate la valoarea de " lei.

7.2.1 Estimare *CNPR*

CNPR menționează că în analiza efectului de marketing se pleacă de la premisa că oficiile poștale, vehiculele și uniforme salariaților poștali reprezintă spațiu publicitar care poate fi utilizat de către furnizorul de serviciu universal pentru promovarea brandului și serviciilor proprii sau care poate fi închiriat către terți, sens în care efectul de marketing ar trebui să fie determinat proporțional cu serviciul universal.

CNPR consideră că eventualele beneficii intangibile rezultate ca urmare a efectului de marketing derivat din faptul că furnizorul de servicii poștale din sfera serviciului universal poate utiliza spațiul suplimentar de care dispune ca urmare a obligației de serviciu universal (spațiu disponibil în clădiri, pe autovehicule, etc.) în vederea realizării unor venituri suplimentare din publicitate, sunt practic insesizabile, luând în considerare următoarele considerente:

1. Servicii de publicitate în spațiile *CNPR* din subunitățile neprofitabile:

- un prim considerent în acest sens îl constituie faptul că, în scenariul alternativ, *CNPR* nu închide nicio subunitate poștală, acționând doar în sensul reorganizării subunităților poștale neprofitabile ca urmare a modificării frecvenței de livrare a trimiterilor poștale;
- un al doilea aspect analizat constă în contravaloarea veniturilor din serviciile de promovare oferite de *CNPR*. Singurul serviciu de promovare oferit de *CNPR* în relațiile sale contractuale este serviciul „Postafis”- serviciu ce permite expunerea de afișe publicitare în locațiile *CNPR*. Veniturile obținute de *CNPR* în anul 2015 din oferirea acestui serviciu sunt " lei). Chiar și în aceste condiții, în ipoteza menținerii numărului de subunități poștale, serviciile de acest tip pot fi prestate în aceleași condiții ca și în scenariul de bază.

2. Servicii de publicitate pe autovehiculele *CNPR* ce ar rămâne neutilizate în scenariul alternativ:

- și în acest caz *CNPR* își menține structura parcului auto în scenariul alternativ, fără a crea un beneficiu furnizorului desemnat de servicii din sfera serviciului universal prin comparație cu ipoteza lipsei calității de furnizor desemnat de servicii poștale universale. Mai mult, *CNPR* nu

oferă spre vânzare spațiu de promovare terților, singurele elemente de promovare utilizate fiind proprii CNPR și constau în inscripționarea siglei/logoului companiei pe vehiculele sale, pentru creșterea notorietății propriului brand sau pentru promovarea anumitor servicii din portofoliul propriu (în special serviciile cu potențial pe piața poștală, serviciile expres, serviciile business nou create).

Astfel, *CNPR* consideră că elementele de promovare, sediile, punctele de lucru, autovehiculele și uniformele nu sunt dependente de calitatea de furnizor desemnat de serviciu universal, cu atât mai mult cu cât, atât în scenariul de bază, cât și în scenariul alternativ, *CNPR* continuă să ofere un serviciu de colectare și livrare a trimerilor de corespondență și colete poștale la nivel național și prin urmare, vizibilitatea brandului *CNPR* ar fi la fel de proeminentă ca și în scenariul de bază.

CNPR estimează că având în vedere faptul că în scenariul alternativ anumite ghișee exterioare se transformă în agenții poștale, precum și faptul că toate punctele de acces și contact ale *CNPR* (oficii poștale, agenții poștale, ghișee exterioare) sunt semnalizate prin casete luminoase cu sigla *CNPR*, nu se impun modificări privind înlocuirea totală a casetelor luminoase existente ci doar o actualizare prin lipire autocolant, vopsire, etc. a acestora cu denumirea subunității poștale care a suferit transformări (" subunități poștale dintr-un total de 5.684 subunități, respectiv " %).

7.2.2 Analiză ANCOM

Având în vedere ipotezele indicate de *CNPR* în scenariul alternativ, analiza ANCOM cu privire la efectul de marketing este următoarea:

1 Venituri din servicii de publicitate pentru terți:

- Venituri din expunerea de afișe publicitare în locațiile *CNPR* - *CNPR* menționează că nu înregistrează astfel de venituri în subunitățile neprofitabile însă nu indică dacă se generează venituri în subunitățile profitabile. În funcție de existența unor eventuale venituri în subunitățile profitabile și în funcție de modalitatea în care se face tarifarea (în funcție de traficul de clienți etc.) coroborat cu scăderea veniturilor în scenariul alternativ, prezumat a conduce la scăderea traficului de clienți, considerăm că *CNPR* este astfel susceptibilă a înregistra un beneficiu legat de efectul de marketing;
- Venituri din expunerea de afișe publicitare pe autovehiculele *CNPR* - *CNPR* nu oferă astfel de servicii în niciunul dintre scenariile prezentate.

2 Autoreclamă:

- Beneficii de promovare a mărcii proprii în locațiile *CNPR* și pe cutiile poștale - Având în vedere că *CNPR* nu intenționează modificarea numărului de puncte de acces în scenariul alternativ, considerăm că nu există beneficii astfel rezultate.

Cu toate acestea, având în vedere că în scenariul alternativ anumite ghișee se transformă în agenții poștale, considerăm că există un beneficiu determinat de costul suplimentar ce ar fi

ocasionat de modificările de afișaj pentru cele " de subunități poștale ce fac obiectul transformării. Pentru estimarea acestui beneficiu am estimat că pentru actualizarea afișajului fiecărei subunități poștale regradate vor fi necesari 0,5 mp de material autocolant, prețul estimat de noi pe baza cercetărilor de piață fiind de 35 lei/mp. Valoarea estimată a beneficiului este de " lei;

- Beneficii de promovare a mărcii proprii prin afișarea pe autovehiculele din flotă precum și pe uniformele angajaților - Urmare a scăderii frecvenței de colectare și livrare, CNPR estimează o reducere a distanței parcurse pe itinerariile CPA, de la " km în scenariul de bază la " km în scenariul alternativ. Scăderea numărului de kilometri nu ține cont și de scăderile de venituri determinate de impactul modificării regimului TVA aplicabil, însă considerăm necesară ajustarea suplimentară a calculelor ținând cont și de acest element. Considerăm astfel că CNPR este susceptibil a înregistra un beneficiu legat de efectul de marketing. Informațiile publice referitoare la tarifele de închiriere spațiu publicitar pe mijloacele de transport sunt:
 - Regia Autonomă de Transport Timișoara, tarifele sunt cuprinse între 600 – 780 lei/lună/mijloc de transport pentru închiriere spațiu publicitar pe tramvai simplu articulat, respectiv tramvai dublu articulat;
 - Oradea Transport Local S.A., tarifele sunt cuprinse între 80 și 550 euro/lună/mijloc de transport;
 - Compania de Transport Public Cluj Napoca S.A., tarifele sunt cuprinse între 60 – 100 euro/lună/mijloc de transport;
 - S.C. Transport Călători Express S.A. a organizat în data de 22.01.2016 o licitație pentru închiriere spațiu publicitar, având prețuri de pornire cuprinse între 450 – 600 lei/lună/mijloc de transport.

Considerăm că, raportat la tarifele prezentate, un tarif de 350 lei/lună/mijloc de transport s-ar înscrie la nivelul minim al tarifelor practicate de operatorii de transport. Pentru estimarea beneficiului am utilizat următoarele ipoteze:

- Evaluarea se bazează pe estimarea valorii care poate fi atribuită timpului de expunere a mărcii proprii către publicul țintă: un timp mai mare de expunere în scenariul de bază înseamnă o creștere a notorietății mărcii CNPR;
- Chiar dacă rutele de transport ale autovehiculelor CNPR nu se modifică în scenariul alternativ față de scenariul de bază, numărul de km parcurși scade. Astfel timpul în care marca afișată pe aceste autovehicule și pe uniformele angajaților care le operează este potențial expusă către publicul țintă este proporțional cu numărul de km parcurși, respectiv a vitezei medii de deplasare;
- Distanța suplimentară parcursă în scenariul de bază față de scenariul alternativ (luând în calcul doar estimările CNPR, fără a ține cont de scăderea veniturilor urmare a modificării regimului TVA aplicabil) este de " km/lună;

- Viteza medie de deplasare în scenariul alternativ, conform estimărilor *CNPR*, este de " km/h;
- Numărul total de ore rezultat este de " ore, reprezentând un număr de " zile (raportat la un număr de 12 ore/zi). Calculat la un număr de 30,5 zile/lună rezultă un număr de " luni (echivalent luni-mijloc de transport);
- Valoarea estimată a beneficiului de promovare a mărcii proprii prin afișarea pe autovehiculele din flotă precum și pe uniforme angajaților, este de " lei (" luni X 350 lei/ lună).

Concluzionând, cu toate că nu propune modificări ale rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că *CNPR* înregistrează beneficii din efectul de marketing, beneficii cuantificate la nivelul a doi generatori de beneficii, estimate la valoarea de " lei.

7.3 Ubicuitatea

Beneficiile legate de ubicuitate prezintă două dimensiuni majore:

- Prima dimensiune derivă din notorietatea operatorului în rândul clienților. Se prezumă că în eventualitatea schimbării adresei, clienții vor putea avea acces în continuare la serviciile operatorului. De asemenea, este posibil ca acești clienți să nu aibă informații despre alți eventuali operatori de servicii poștale. Urmare a acestei lipse de informare se estimează că acești clienți vor continua să aleagă operatorul de servicii poștale universale în detrimentul altor operatori. Se valorizează astfel disponibilitatea ubicuă a serviciilor furnizorului desemnat;
- A doua dimensiune vizează livrarea ubicuă a serviciilor de către furnizorul de servicii universale desemnat. Se prezumă că există o probabilitate mai mare de alegere a furnizorului de servicii universale desemnat având în vedere că în virtutea obligației de serviciu universal, operatorul livrează către toate adresele.

Având în vedere scenariul alternativ prezentat de *CNPR* prin care se intenționează menținerea rețelei naționale de subunități poștale, considerăm că beneficiul legat de ubicuitate, derivat din calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, este inclus în aceeași măsură în ambele scenarii și nu afectează calculul costului net al *CNPR*.

7.3.1 Estimare CNPR

În ceea ce privește ubicuitatea, *CNPR* menționează că aceasta nu poate fi luată în considerare ca aducând beneficii suplimentare ca urmare a deținerii calității de furnizor de serviciu universal desemnat, din următoarele motive:

- în lipsa calității de furnizor de serviciu universal, *CNPR* își păstrează calitatea de furnizor național de servicii poștale, fără a aduce modificări, în termen de răspândire națională, a rețelei de subunități poștale;

- menținerea și/sau dezvoltarea rețelei de subunități poștale la nivel național constituie un element strategic atât pentru *CNPR*, cât și pentru marea majoritate a firmelor care activează pe piața serviciilor poștale, motiv pentru care *CNPR* a menținut și în scenariul alternativ prezența la nivel național a rețelei de subunități poștale;
- chiar dacă utilizatorii sunt mai susceptibili de a alege furnizorul de serviciu universal deoarece rețeaua acestuia este disponibilă la nivel național (conform cerințelor SPU), în contrast cu rețelele concurente care nu sunt disponibile la nivel național, în cazul *CNPR* omniprezența nu poate fi considerată beneficiu; acesta este un beneficiu istoric de care *CNPR* va continua să beneficieze chiar și în condițiile în care nu mai este furnizor de serviciu universal desemnat.

7.3.2 Analiză ANCOM

Analizând componentele acestui beneficiu și luând în considerare ipotezele modelate de *CNPR* în scenariul alternativ, conform cărora oficiile poștale neprofitabile nu sunt închise, rezultă că procentul clienților care se mută de la oficiile poștale neprofitabile la unele profitabile este zero și, în consecință, valoarea acestui beneficiu este 0.

7.4 Marca comercială, reputația

Beneficiile pentru furnizorul de serviciu universal desemnat rezultă din faptul că un astfel de operator poate fi perceput pozitiv de către expeditori datorită statutului, rolului social, timpului în care a fost prezent și activ pe piață sau experienței în aprovizionarea serviciilor la scară mare. Astfel de beneficii rezultă din prezumția că furnizorul de serviciu universal desemnat operează la nivel național prestând servicii poștale de calitate ridicată, ceea ce generează o creștere a reputației furnizorului și respectiv a mărcii acestuia.

Această stare de fapt poate afecta deciziile expeditorului, în sensul achiziționării de alte servicii poștale de la *CNPR*, suplimentar față de serviciile incluse în sfera serviciului universal.

În schimb, o eventuală reducere a calității sub cerințele minime impuse furnizorului de serviciu universal desemnat poate conduce la o diminuare a reputației și respectiv a valorii mărcii.

Conform literaturii de specialitate, pentru cuantificarea beneficiilor de marcă, reputație și notorietate este necesară cuantificarea valorii totale a acestor efecte pentru ca ulterior să fie definită ponderea atribuibilă serviciilor poștale din sfera serviciului universal. Una dintre metodele des folosite este metoda evitării plății redevenței. Metoda se bazează pe ipoteza că în cazul în care nu ar avea marca sa proprie, compania ar trebui să obțină dreptul de utilizare a acelei mărci în schimbul plății unei redevențe. Primul pas constă în identificarea / estimarea valorii redevenței ca procent în valoarea totală a veniturilor (sau profit, EBITDA). "Report on net cost calculation and evaluation of a reference scenario"¹³ întocmit de Grupului autorităților europene de reglementare în domeniul serviciilor poștale (ERGP) evidențiază ca una dintre metode calcularea valorii actualizate nete a acestor redevențe pe durata de viață a mărcii. Pentru scopul acestei

¹³ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/14223/attachments/1/translations/en/renditions/native>

analize, evitarea plății de redevențe trebuie evidențiată pentru un singur an, respectiv pentru anul 2015.

În urma analizei realizate considerăm că CNPR înregistrează beneficii legate de marcă, reputație și notorietate, derivate din calitatea de furnizor de serviciu universal, și un astfel de beneficiu ar trebui să fie reflectat în estimările de venituri/costuri incluse în scenariul alternativ și cuantificate prin raportarea celor două scenarii.

7.4.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că a înregistrat la OSIM un portofoliu de " de mărci. De asemenea, CNPR deține " mărci înregistrate la nivel internațional prin sistemul OMPI.

Conform CNPR, mărcile comerciale înregistrate nu au ca obiect servicii poștale incluse în sfera serviciului universal și prin urmare nu se evită cheltuielile de marketing. De asemenea, în timp ce sunt sesizabile dese probleme de imagine cauzate de dificultățile inerente ale asigurării satisfacției beneficiarilor de prestații din sfera serviciului universal, un eventual impact pozitiv dat de reducerea cheltuielilor de promovare nu poate fi evidențiat și cu atât mai puțin cuantificat.

De asemenea, CNPR estimează că raportat la faptul că în scenariul alternativ anumite ghișee exterioare se transformă în agenții poștale, precum și faptul că toate punctele de acces și contact ale CNPR (oficii poștale, agenții poștale, ghișee exterioare) sunt semnalizate prin casete luminoase cu sigla CNPR, se evidențiază faptul că nu se impun modificări privind înlocuirea totală a casetelor luminoase existente ci doar o actualizare prin lipire autocolant, vopsire etc. a acestora cu denumirea subunității poștale care a suferit transformări (" subunități poștale dintr-un total de 5.684 subunități, respectiv " %).

CNPR concluzionează că având în vedere menținerea prezenței la nivel național (atât din punct de vedere al punctelor de acces, cât și al punctelor de contact) în scenariul alternativ și implicit menținându-și notorietatea dobândită printr-o prezență de peste 150 de ani pe piața serviciilor poștale, coroborat cu faptul că CNPR nu a utilizat elemente speciale în cuprinsul mărcilor/simbolurilor sale înregistrate care să genereze fond comercial universal în rândul clienților, nu există un beneficiu cu privire la marca comercială care să dispară ca urmare a lipsei calității de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal.

7.4.2 Analiză ANCOM

Având în vedere că în scenariul alternativ CNPR estimează o scădere a veniturilor urmare a modificării frecvenței colectărilor și livrărilor, precum și ca urmare a adăugării TVA la tarifele existente, considerăm că ar putea exista premisele pentru estimarea beneficiului legat de marcă, reputație și notorietate. Totuși, pe baza studiilor de piață și informațiilor disponibile reiese că deși CNPR înregistrează beneficii legate de marcă, reputație și notorietate, derivate din calitatea de furnizor de serviciu universal, aceste beneficii nu se pot cuantifica în mod distinct în lipsa unui model integrat și detaliat de calcul al scenariului alternativ întocmit de CNPR.

Principalele motive pentru care considerăm că nu este oportună cuantificarea distinctă a acestui beneficiu sunt:

- Scăderea cotei de piață în sfera SU. Deși este lider al pieței pe segmentul serviciilor poștale din sfera serviciului universal, conform informațiilor furnizate în cererea de compensare a costului net aferent 2015, CNPR a înregistrat în 2014 o scădere cu " % a traficului pe segmentul serviciilor poștale din sfera serviciului universal, în condițiile în care următorii 10 concurenți din piață au înregistrat o creștere cu " %. Dincolo de metodele utilizabile în identificarea și cuantificarea unui beneficiu, considerăm că esența existenței unui eventual beneficiu legat de marcă, reputație și notorietate este tocmai aceea de a asigura retenția clienților, menținerea sau creșterea cotei de piață;
- Calitatea serviciilor. Cerințele privind calitatea serviciilor prevăd că CNPR, în calitate de furnizor de serviciu universal desemnat, trebuie să asigure livrarea trimiterilor de corespondență în greutate de până la 2 kg din cea mai rapidă categorie standard, astfel: trimiteri interne în cel mult o zi lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces pentru 85% din livrări și în cel mult două zile lucrătoare pentru 97% din livrări; livrarea trimiterilor de corespondență intracomunitară trebuie să fie realizată în cel mult trei zile lucrătoare de la data depunerii la punctele de acces pentru 85% din livrări și în cel mult cinci zile lucrătoare pentru 97% din livrări. La nivelul anului 2015, CNPR indică faptul că un procent de " % din trimiterile interne de corespondență prioritară au fost livrate în Z+1, iar un procent de " % în Z+2. Considerăm că " cerințelor de calitate este " , fiind în măsură să afecteze în sens negativ marca comercială, reputația și notorietatea CNPR în scenariul de bază;
- Conform informațiilor prezentate de CNPR, drepturile de proprietate ale mărcii sunt ale CNPR și nu se referă la serviciul universal. Mărcile înregistrate ar continua să fie în proprietatea CNPR și în scenariul alternativ;
- Notorietatea este maximă conform studiilor. Conform studiului Reveal Marketing Research întocmit pentru CNPR, notorietatea CNPR este de " % în timp ce următorul clasat este " cu " %. Considerăm că în cazul scenariului alternativ, având în vedere ipotezele indicate de CNPR, este nerealistă o afectare a acestui nivel de notorietate urmare a eventualei lipse a calității de furnizor de serviciu universal desemnat;
- Singurul impact ar putea fi la nivelul reputației/performancei. Estimând evoluția atributelor performanței CNPR, în ceea ce privește tradiția precum și accesul facil la servicii, ipotezele prezentate de CNPR în scenariul alternativ nu ar conduce la nicio modificare a acestora. Singurele modificări s-ar produce în ceea ce privește rezonabilitatea tarifelor (schimbarea regimului TVA) și furnizarea serviciilor în timp util/ profesionalism, aceste modificări fiind deja surprinse în scenariul alternativ sau la nivelul altor beneficii identificate (ex.: beneficii legate de regimul de taxare aplicabil).

7.5 Beneficiile legate de regimul de taxare aplicabil

Pentru estimarea beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil, am analizat atât beneficiile legate de scutirea de TVA a serviciilor publice poștale, cât și existența altor categorii de beneficii de această natură.

În conformitate cu prevederile Codului fiscal, serviciile publice poștale, precum și livrarea de bunuri aferentă acestora reprezintă operațiuni de interes general scutite de TVA. Serviciile publice poștale sunt serviciile poștale din sfera serviciului universal prestate de furnizorii de serviciu universal, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2013.

În acest context, scutirea de la plata TVA este susceptibilă a determina o creștere a competitivității operatorului desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal și implicit o creștere a cererii pentru servicii din sfera serviciului universal, în principal pentru următoarele categorii de clienți:

- Persoane fizice;
- Persoane juridice neplătitoare de TVA.

Suplimentar celor de mai sus, conform rezultatelor studiului privind utilizarea serviciilor poștale de către persoanele juridice din România, realizat de ExactCC pentru ANCOM¹⁴, un procent de 45% din respondenți (persoane juridice plătitoare și neplătitoare de TVA) ar schimba furnizorul de servicii poștale în eventualitatea creșterii tarifelor cu 24%¹⁵ prin aplicarea TVA.

Pe de altă parte, ca urmare a posibilității de deducere a TVA-ului, se obține o diminuare a costurilor de operare.

Pentru estimarea beneficiilor intangibile legate de regimul de taxare aplicabil am analizat:

- Impactul unei eventuale aplicări a TVA la tarifele serviciilor din sfera serviciului universal. Astfel, am reanalizat evoluția estimată a veniturilor din servicii din sfera serviciului universal raportat la concluziile rapoartelor de cercetare cantitativă întocmite de ExactCC (pentru persoane juridice) și Mercury Research¹⁶ (pentru persoane fizice) pentru ANCOM. De asemenea, suplimentar față de ipotezele utilizate de CNPR, am analizat impactul includerii TVA în tarife asupra veniturilor generate din contractul cu Ministerul Muncii;
- Evoluția costurilor asociată deducerii TVA pentru serviciile din sfera serviciului universal;
- Impactul altor potențiale beneficii legate de regimul de taxare aplicabil.

Se constată că datorită ajustării ipotezelor propuse de CNPR pe baza analizei rezultatelor cercetărilor de piață realizate pentru ANCOM, valoarea beneficiului legat de regimul de taxare aplicabil este de " lei, cu " lei mai mare comparativ cu valoarea estimată de CNPR.

¹⁴ http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Raport_cantitativ_-_Preferintele_de_consum_ale_utilizatorilor_de_servicii_postale_-_Persoane_Juridice_by_ExactCC_RO.pdf

¹⁵ Valoarea TVA aplicabilă la nivelul anului 2015

¹⁶ http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/MercuryResearch_Raport_servicii_postale_RO.pdf

De asemenea, am realizat un scenariu suplimentar, prin care am considerat că eventualele scăderi de venituri nu ar putea fi mai mari decât efectul unei eventuale încorporări a TVA în tarife. În acest sens, am considerat că scăderile de venituri vor fi de 19,35% (24/124). S-ar obține astfel un beneficiu de " lei, cu " lei mai mare comparativ cu valoarea estimată de *CNPR*.

În concluzie, pornind de la premisa unui comportament rațional al *CNPR*, acela în care se urmărește maximizarea profitului (respectiv minimizarea pierderilor), considerăm că *CNPR* ar lua decizia de a menține valoarea tarifelor la același nivel, asumându-și reducerea veniturilor prin încorporarea TVA în tarife. În consecință, valoarea estimată a acestui beneficiu este de " lei.

7.5.1 Estimare *CNPR*

CNPR prezintă în cadrul cererii de compensare a costului net o estimare a beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil, respectiv a beneficiilor rezultate din scutirea de la plata TVA pentru serviciile din sfera SU. Principalele ipoteze utilizate de *CNPR* sunt următoarele:

- " % din totalul de " clienți persoane juridice sunt persoane juridice neplătitoare de TVA și contribuie cu " % la veniturile din sfera SU (" % din aceste venituri sunt generate " , ");
- " % din totalul de " clienți persoane juridice sunt persoane plătitoare de TVA și contribuie cu aproximativ " % la veniturile din sfera SU;
- Acuratețea informațiilor utilizate este afectată de posibile erori intervenite pe fluxul de prelucrare a informațiilor;
- Diminuarea veniturilor generate în relație cu persoanele fizice cu " %, segment care contribuie cu " % la veniturile din sfera SU;
- Diminuarea veniturilor generate în relație cu persoanele juridice neplătitoare de TVA cu " %;
- Menținerea veniturilor pentru celelalte categorii de clienți;
- Pierderea de venituri este compensată de deducerea cheltuielii cu prorata TVA aferent serviciilor din SU.

Pe baza ipotezelor menționate *CNPR* estimează:

- O pierdere de venituri pe segmentele clienți persoane fizice și juridice neplătitoare de TVA în sumă de " lei;
- O economie de costuri cu prorata TVA aferent serviciilor din sfera serviciului universal în sumă de " lei, rezultând astfel un beneficiu net de " lei.

7.5.2 Analiză ANCOM

Pentru analiza beneficiilor legate de regimul de taxare aplicabil am evaluat rezonabilitatea estimărilor întocmite de *CNPR* atât cu privire la scutirea de la plata TVA, cât și cu privire la eventuale alte beneficii. Analiza a fost efectuată prin realizarea a două scenarii:

- 1 Evaluarea ipotezelor utilizate de CNPR derivate din informațiile prezentate în cadrul studiului întocmit de Reveal Marketing Research pentru CNPR și utilizarea unor noi ipoteze preluate din studiile pregătite pentru ANCOM privind impactul majorării tarifelor ca urmare a aplicării TVA; respectiv,
- 2 Analiza impactului includerii TVA în tarife.

7.5.2.1 Evaluarea ipotezelor pe baza studiului de piață CNPR.

CNPR a prezentat ANCOM în cererea de compensare a costului net un studiu de piață realizat de Reveal Marketing Research pe utilizatori ai serviciilor CNPR în ultimele 3 luni situați în mediul rural și urban mic. Ulterior, în cadrul consultării publice a prezentului proiect de decizie, CNPR a transmis un studiu la nivel național (înțelegem că a fost obținut prin concatenarea a două studii comandate de CNPR – cel menționat mai sus și un altul efectuat pe utilizatorii serviciilor CNPR în ultimele 3 luni situați în urban mare, dar care nu a fost pus la dispoziția ANCOM), fără a fi însoțit de metodologia aplicată, cu atât mai mult cu cât referitor la informațiile considerate relevante pentru calculul costului net, respectiv reacțiile clienților la majorarea tarifelor prin aplicarea TVA, în studiul compilat la nivel național se menționează că s-a aplicat următoarea ipoteză: „*pentru eșantionul urban mare, rezultatele au fost ponderate prin extrapolarea răspunsurilor din eșantionul urban mic și rural*”.

Nefiind vorba de un studiu dedicat scopului urmărit, ANCOM a solicitat clarificări metodologice atât pentru fiecare dintre cele două studii realizate separat (în august 2015, respectiv în octombrie 2015), cât și pentru studiul unificat la nivel național pe baza a două eșantioane diferite, referitoare la următoarele caracteristici: populația studiată, eroarea maximă de eșantionare, reprezentativitatea eșantionului pentru populația studiată, metoda de eșantionare, criteriile de eșantionare, perioade de culegere a datelor, indici suplimentari de ponderare utilizați separat pentru persoane fizice și persoane juridice, structura eșantionului etc.

După analizarea informațiilor disponibile, furnizate de CNPR la solicitarea ANCOM, au fost identificate următoarele aspecte:

i) CNPR afirmă că la nivel național au fost 657 respondenți persoane juridice, pentru care eroarea maximă de eșantionare este de 3,82%, și 1.284 respondenți persoane fizice (pentru care eroarea maximă de eșantionare este de 2,73%); după mediul de rezidență, au fost 1.140 respondenți din mediul urban mare (București și reședințe de județ), corespunzător unei erori maxime de eșantionare de 2,9% și 801 respondenți din mediul rural și urban mic, corespunzător unei erori maxime de eșantionare de 3,46%. De asemenea, CNPR a precizat că pentru fiecare studiu realizat, la nivel de subeșantion (persoane fizice și persoane juridice) au fost păstrați parametrii de reprezentativitate națională, astfel încât în cazul persoanelor fizice s-a ținut cont de criteriile de eșantionare (sex, vârstă, regiune, tip de localitate), iar pentru persoanele juridice de criteriile aferente segmentului entităților juridice (regiune, tip localitate). Conform teoriei și practicii în domeniul cercetărilor de piață, validarea unui eșantion trebuie efectuată în raport cu principalele caracteristici ale populației studiate. Conform celor precizate de CNPR, „*eșantionarea persoanelor fizice a avut ca sursă recensământul României din 2011*”, astfel că eșantionul rezultat în urma

Însumării celor 2 studii ar trebui să reflecte această structură. În completare, CNPR a precizat că *„nu s-au aplicat ponderi suplimentare pe baza de date finală, baza de date nu a necesitat ponderarea, criteriile de eșantionare au fost obținute din soft-ul de colectare a datelor”*, însă structura populației totale a României diferă radical de structura persoanelor fizice incluse în eșantionul însumat: conform datelor de la Recensământ, 35% din populație trăiește în mediul urban mare (așa cum a fost el definit de CNPR: București și reședințele de județ) și 65% în mediul urban mic și rural, dar persoanele fizice din studiul pe urban mare reprezintă 59% din eșantionul însumat ($755/(755+529)$), iar cele din mediul urban mic și rural reprezintă 41% din eșantionul însumat. În această situație, există indicii clare că eșantionul însumat la nivel național nu poate fi considerat reprezentativ fără a aplica coeficienți de ponderare, întrucât eșantioanele din cele 2 studii nu sunt proporționale pe straturi.

ii) de asemenea, CNPR precizează că, în ceea ce privește persoanele juridice, având în vedere că design-ul cercetării a urmărit includerea în eșantion a persoanelor juridice ce au apelat la serviciile CNPR în ultimele 3 luni, nu s-au aplicat criteriile de eșantionare pe caracteristicile populației studiate.

iii) în ceea ce privește obținerea unui rezultat reprezentativ la nivel național ca răspuns la o întrebare adresată exclusiv respondenților din mediul rural și urban mic, CNPR a precizat că „pentru extrapolarea rezultatelor obținute pe urban mic și rural la eșantionul urban mare, s-a calculat o rata medie de pierdere la nivelul întregului eșantion (persoane fizice și juridice) între procentele obținute de afirmațiile:

- *În ce măsură veți continua să utilizați serviciile Poștei Române, dacă serviciile scutite de TVA (corespondență, colete, imprimate, recomandate) ar deveni purtătoare de TVA (tarifele ar crește cu procentul cotei de TVA)?*
- *Dar dacă creșterea tarifelor cu procentul cotei de TVA ar situa serviciile Poștei Române sub nivelul tarifelor serviciilor oferite de companiile de curierat?”*

CNPR a detaliat faptul că extrapolarea rezultatelor a fost realizată în doi pași: în primul rând s-au utilizat răspunsurile respondenților din studiul urban mic și rural cu profil firmografic similar cu respondenții din urban mare. Astfel, pentru extrapolare s-au folosit răspunsuri ale companiilor identice ca și profil între cele două baze de date. Al doilea pas a fost dezvoltarea unui indice de modificare a percepțiilor între urban mic și rural versus urban mare. Concret, s-au evaluat diferențele între modul de a răspunde la anumite întrebări între cele două eșantioane și a fost calculat un coeficient de ponderare. Acest coeficient a fost folosit pentru a obține extrapolarea răspunsurilor pentru această întrebare. În plus, coeficientul a fost folosit pentru a testa rezultatele altor întrebări care aveau deja răspuns, iar rezultatele obținute erau în marja de eroare maximă admisă.

Analizând cele mai sus prezentate, în primul rând ANCOM precizează, având în vedere ipotezele de realizare a acestui studiu creat artificial și neavând acces la bazele de date primare, neprelucrate, precum și la toate ipotezele luate în considerare, că nu se poate pronunța cu privire la o eventuală posibilitate ca metodologia aplicată de către CNPR/Reveal Marketing Research pentru a extrapola și la nivelul studiului pe urban mare răspunsul la o întrebare ce nu a fost adresată decât în studiul realizat în mediul urban mic și rural, să fie corectă. De asemenea, este binecunoscut faptul că în mediul urban mare gradul de concurență este mult mai ridicat decât în

mediul urban mic și rural, fapt ce influențează opiniile respondenților din cele 2 medii, deci inclusiv rezultatele unui studiu, fiind necesar a se ține cont de această realitate atunci când se realizează o astfel de extrapolare. În plus, nu a putut fi verificată reprezentativitatea răspunsurilor rămase „eligibile” (ca număr și respectiv ca procent din populație eșantionată). Un alt aspect important este acela că în studiul compilat la nivel național se precizează că baza de respondenți este constituită din toți respondenții, ceea ce contrazice metoda prezentată pentru extrapolare, iar CNPR/Reveal Marketing Research nu au furnizat până în prezent valoarea erorii maxime corespunzătoare studiului însumat, un motiv putând fi acela că este dificil de calculat, având în vedere metodologia aplicată.

Pentru motivele prezentate mai sus, nu putem considera drept reprezentative rezultatele revizuite prezentate în studiul compilat la nivel național referitoare la reacțiile clienților la creșterea tarifelor cu contravaloarea TVA. În consecință considerăm că acest raport nu furnizează o bază completă pentru estimarea beneficiului legat de regimul de taxare.

7.5.2.2 Ajustarea ipotezelor pe baza studiilor de piață ANCOM

În cadrul analizei noastre, am utilizat ipoteze noi cu privire la scăderea veniturilor în eventualitatea includerii TVA în tarifele CNPR. Ipotezele utilizate în cadrul acestui scenariu sunt:

— Scăderea veniturilor pe fiecare segment de respondenți, urmare a eventualei majorări a tarifelor așa cum este detaliat mai jos:

Scenariu scădere venituri urmare a adăugării TVA				
	Correspondență	Colete	Trimiteri recomandate	Trimiteri cu valoare declarată
Procent respondenți persoane juridice plătitoare și neplătitoare de TVA care ar schimba furnizorul de servicii poștale în cazul creșterii tarifelor cu 24% prin aplicarea TVA (cf studiu ExactCC, pag. 184), din care:	45%			
Persoane juridice plătitoare TVA (ExactCC, pag.188)	49%			
Persoane juridice neplătitoare TVA (ExactCC, pag.188)	36%			
Total respondenți persoane fizice care "nu ar mai folosi serviciul" și care ar "ar înlocui furnizorul actual", în cazul	28%	35%	28%	41%

creșterii tarifelor cu un procent cuprins între 20-25%				
--	--	--	--	--

Sursa: studii de piață ANCOM: http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Raport_cantitativ_-_Preferintele_de_consum_ale_utilizatorilor_de_servicii_postale_-_Persoane_Juridice_by_ExactCC_RO.pdf

- Referitor la contractul cu Ministerul Muncii, pentru care CNPR propune menținerea veniturilor, acesta fiind un contract „atipic”, atribuit CNPR prin Legea Bugetului de Stat, am considerat că în eventualitatea eliminării scutirii de la plata TVA cel mai realist scenariu ar consta în menținerea tarifelor practicate (2,15 lei/trimitere talon de pensii) astfel încât tariful ajustat, inclusiv TVA, să fie la nivelul tarifului actual (1,73 lei/ trimitere talon de pensii și 0,42 lei TVA), din următoarele considerente:
 - o serviciul „talon de plată la domiciliul beneficiarilor, în situația în care aceștia au optat pentru plata în cont curent sau în cont de card”, trimiterea care face obiectul acestui serviciu este o trimitere de corespondență, inclusă în sfera serviciului universal conform cadrului legal aplicabil pe parcursul anului 2015. Această concluzie se impune chiar dacă acest serviciu este oferit conform unei legislații speciale, respectiv cea din domeniul pensiilor publice și asigurărilor sociale, acest cadru legal, precum și contractul dintre CNPR și Ministerul Muncii, stabilind atât tariful cât și caracteristicile esențiale ale serviciului;
 - o conform prevederilor Codului fiscal, serviciile publice poștale (definite ca serviciile poștale din sfera serviciului universal prestate de furnizorii de serviciu universal, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2013) sunt scutite de TVA;
 - o începând cu data de 1 ianuarie 2017, odată cu intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 1 pct. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 238/2016, trimiterile de corespondență expediate în număr de minimum 5.000 de trimiteri, în decurs de o lună, de către același expeditor sau integrator, în baza unui contract încheiat în formă scrisă cu furnizorul de servicii poștale nu sunt incluse în sfera serviciului universal, prin urmare nu mai beneficiază de avantajul fiscal al scutirii de TVA;
 - o potrivit dispozițiilor art. 58 alin. (2) din Legea nr. 6/2017 a bugetului de stat pe anul 2017, aceste servicii de corespondență în număr mare sunt remunerate tot cu 2,15 lei/trimitere, la fel ca în anul 2015 (când erau scutite de TVA).
- Pentru estimarea economiei de costuri am pornit de la valoarea proratai TVA alocată serviciilor din sfera serviciului universal, așa cum a fost calculată de CNPR, la valoarea de " lei.

Nr.	Element analizat	Estimare CNPR	Estimare ANCOM
a	Venituri persoane juridice plătitoare TVA	"	Informațiile furnizate de CNPR

Nr.	Element analizat	Estimare CNPR	Estimare ANCOM
b	Venituri persoane juridice neplătitoare TVA	"	Informațiile furnizate de CNPR
c	Venituri persoane juridice neplătitoare TVA - Ministerul Muncii	"	Informațiile furnizate de CNPR
d	Venituri persoane fizice	"	Informațiile furnizate de CNPR
e	Scădere alternativă venituri persoane juridice neplătitoare TVA urmare a aplicării TVA la tarifele existente	" % aplicat persoanelor juridice neplătitoare de TVA (în baza studiului realizat prin combinarea celor două studii Reveal Marketing Research)	49% dintre respondenții persoane juridice plătitoare de TVA și 36% dintre respondenții persoane juridice neplătitoare de TVA conform studiului întocmit de ExactCC pentru ANCOM au declarat că ar schimba furnizorul de servicii poștale în cazul creșterii tarifelor cu 24% prin aplicarea TVA.
f	Scădere alternativă venituri persoane fizice TVA urmare a aplicării TVA la tarifele existente	" % (în baza studiului realizat prin combinarea celor două studii Reveal Marketing Research)	Pentru estimarea procentului de scădere venituri din segmentul persoane fizice, conform informațiilor cuprinse în studiul întocmit de Mercury Research referitor la utilizatorii de servicii la nivel național, am determinat valoarea totală a procentului clienților care nu ar mai folosi serviciul și a celor care ar înlocui furnizorul actual pentru cele 4 categorii de servicii analizate. Ponderile variază între 28% și 41%.
g	Impact suplimentar servicii complementare serviciilor universale	n/a	n/a
h	Impact corespondență Prioritară	n/a	n/a

Nr.	Element analizat	Estimare CNPR	Estimare ANCOM
i	Impact vămuire/ taxe vamale	n/a	n/a
j	Impact asupra contractului cu Ministerul Muncii	n/a	În scenariul alternativ, considerăm ipoteza în care tariful încasat de CNPR, de 2,15 lei/ trimitere talon mov ar include și TVA, astfel că venitul s-ar diminua până la nivelul de 1,73 lei/ trimitere talon mov. Pierderea de venituri estimată = " trimiteri x (~1,73 lei/ trimitere - 2,15 lei/ trimitere) = " lei
1	Pierderi consolidate venituri	(" x (" %)) + (" x (%)) = -" lei	-" lei
k	Impact cheltuieli variabile	CNPR nu a estimat scăderi de cheltuieli variabile în cererea de cost net	" lei
2	Economii costuri	" lei	" lei
3	Total beneficiu net estimat	"	"

Sursa: Analiza KPMG

Se constată că datorită ajustării ipotezelor propuse de CNPR, pe baza analizei rezultatelor cercetărilor de piață ANCOM, valoarea beneficiului legat de regimul de taxare aplicabil este de " lei.

7.5.2.3 Analiza impactului includerii TVA în tarife

În cadrul acestui scenariu, am ajustat ipotezele cu privire la scăderea veniturilor în eventualitatea includerii TVA-ului în tarifele CNPR. În cadrul acestui scenariu am considerat că ar fi irațional ca CNPR să accepte o scădere a veniturilor mai mare decât nivelul unei eventuale scăderi ce ar fi determinată de încorporarea TVA-ului în tarife, prin diminuarea acestora cu 19,35%.

Nr.	Element analizat	Estimare CNPR	Estimare ANCOM
a	Venituri persoane juridice plătitoare TVA	"	Informațiile furnizate de CNPR
b	Venituri persoane juridice neplătitoare TVA	"	Informațiile furnizate de CNPR
c	Venituri persoane juridice neplătitoare TVA - Ministerul Muncii	"	Informațiile furnizate de CNPR
d	Venituri persoane fizice	"	Informațiile furnizate de CNPR
e	Scădere alternativă venituri persoane juridice neplătitoare TVA urmare a aplicării TVA la tarifele existente	" % aplicat persoanelor juridice neplătitoare de TVA (în baza studiului realizat prin combinarea celor două studii Reveal Marketing Research)	49% dintre respondenții persoane juridice plătitoare de TVA și 36% dintre respondenții persoane juridice neplătitoare de TVA conform studiului întocmit de ExactCC pentru ANCOM au declarat că ar schimba furnizorul de servicii poștale în cazul creșterii tarifelor cu 24% prin aplicarea TVA-ului. Cu toate acestea ANCOM a considerat că, în aceste condiții, ar fi mai rațional ca CNPR să încorporeze TVA-ul în tarifele existente, operând astfel o diminuare cu doar 19,35% a tarifelor existente.
f	Scădere alternativă venituri persoane fizice TVA urmare a aplicării TVA la tarifele existente	" % (în baza studiului realizat prin combinarea celor două studii Reveal Marketing Research)	Pentru estimarea procentului de scădere venituri din segmentul persoane fizice, conform informațiilor cuprinse în studiul întocmit de Mercury Research referitor la utilizatorii de servicii la nivel național, am determinat valoarea totală a procentului clienților care nu ar mai folosi serviciul și a celor care ar înlocui furnizorul actual pentru cele 4 categorii de servicii analizate. Ponderile variază între 28% și 41%. În acest context, ANCOM a considerat că ar fi mai rațional ca CNPR să încorporeze TVA-ul în tarifele existente, estimând astfel o diminuare cu 19,35% a tarifelor existente.
g	Impact suplimentar servicii complementare	n/a	n/a

Nr.	Element analizat	Estimare CNPR	Estimare ANCOM
	serviciilor universale		
h	Impact corespondență Prioritară	n/a	n/a
i	Impact vămuire/ taxe vamale	n/a	n/a
j	Impact asupra contractului cu Ministerul Muncii	n/a	În scenariul alternativ, considerăm ipoteza în care tariful încasat de CNPR de 2,15 lei/ trimitere talon mov ar include și TVA, astfel că venitul s-ar diminua până la nivelul de aproximativ 1,73 lei/ trimitere talon mov. Pierderea de venituri estimată = " trimiteri x (~1,73 lei/ trimitere - 2,15 lei/ trimitere) = " lei
1	Pierderi consolidate venituri	(" x (" %)) + (" x (")) = " lei	" lei
k	Impact cheltuieli variabile	CNPR nu a estimat scăderi de cheltuieli variabile	Deoarece nu se înregistrează o reducere a numărului de prestații, nu se înregistrează economii de cheltuieli variabile
2	Economii costuri	" lei	" lei
3	Total beneficiu net estimat	" lei	" lei

Sursa: Analiza KPMG

În concluzie, pornind de la premisa unui comportament rațional al CNPR, acela în care se urmărește maximizarea profitului (respectiv minimizarea pierderilor), considerăm că CNPR ar lua decizia de a menține valoarea tarifelor la același nivel, asumându-și reducerea veniturilor prin încorporarea TVA în tarife. În consecință, valoarea estimată a acestui beneficiu este de " lei.

În cadrul consultării publice a prezentului proiect de decizie, CNPR a afirmat că tarifele de la care se pleacă în scenariul alternativ sunt tarife publice aferente serviciilor din sfera serviciului universal pentru care CNPR, în vederea aplicării, necesită aprobarea ANCOM. De asemenea, CNPR a afirmat că aceste tarife au fost construite pe baza costurilor aferente furnizării serviciilor și nu ar putea suporta politica de preț propusă de ANCOM.

Referitor la acest aspect, subliniem în primul rând faptul că scenariul alternativ reprezintă o simulare a condițiilor de operare în situația în care CNPR nu ar avea obligația de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal. În acest context, tarifele aferente nu ar mai trebui supuse aprobării ANCOM.

"

7.6 Drepturile speciale

Din categoria drepturilor speciale am reținut și analizat dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România.

În conformitate cu prevederile art. 11 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile, cu modificările și completările ulterioare, prevederile privind accesul la ocupația de operator de transport nu se aplică întreprinderilor angajate exclusiv în următoarele tipuri de transport rutier: transporturi poștale efectuate în cadrul unui serviciu universal. Din practica CNPR înțelegem însă că această prevedere nu este interpretată în sensul în care prevederile privind accesul la ocupația de operator de transport s-ar aplica în situația în care transporturile poștale sunt efectuate atât pentru servicii universale cât și pentru alte servicii poștale.

Având în vedere lipsa informațiilor necesare, nu am putut evalua un eventual necesar suplimentar de investiții pentru conformarea cu cerințele de licențiere operator de transport.

Derivat din practica CNPR, considerăm că CNPR înregistrează un beneficiu legat de dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România, rezultat din calitatea CNPR de furnizor de serviciu universal desemnat. Valoarea acestui beneficiu pentru anul 2015 a fost estimată la " lei.

7.6.1 Estimare CNPR

Din categoria drepturilor speciale, în cadrul cererii de compensare a costului net 2015 CNPR analizează beneficii obținute din dreptul privind accesul la ocupația de operator de transport în România.

Având în vedere prevederile legislației în vigoare, art. 11 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, CNPR, în calitatea sa de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, este exceptată de la formalitățile privind accesul la ocupația de operator de transport, inclusiv taxele aplicabile celorlalți operatori.

Luând în considerare faptul că, în scenariul alternativ, CNPR nu mai este furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, la nivelul CNPR intervin o serie de cheltuieli suplimentare care pot fi considerate beneficii intangibile.

Pentru estimarea acestui beneficiu, CNPR a utilizat următoarele informații:

- numărul de autovehicule cu capacitate peste 3,5 tone utilizate de *CNPR* în scenariul alternativ;
- contravaloarea taxei pentru eliberare licență de transport în cont propriu, 706 lei/10 ani, ceea ce implică un cost anual de 70,60 lei;
- contravaloarea taxei pentru eliberarea copiei conforme personalizată pe numărul de înmatriculare al autovehiculului aferentă anului 2015, de 260 lei/autovehicul.

Astfel, *CNPR* calculează aceste taxe pentru întreaga flotă supusă procesului de licențiere, respectiv pentru " autovehicule din care:

- " ;
- " .

Cheltuiala suplimentară pentru licențierea flotei de transport în cazul în care *CNPR* nu ar mai fi exceptată de la licențierea acesteia este în sumă de " lei/an.

7.6.2 Analiză ANCOM

Pentru analiza eventualelor beneficii am verificat valoarea tarifelor indicate de *CNPR* prin raportare la tarifele pentru prestațiile specifice realizate de Autoritatea Rutieră Română aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.156/2005 privind tarifele pentru prestațiile specifice realizate de Autoritatea Rutieră Română - A.R.R., cu modificările și completările ulterioare și am validat valoarea beneficiului determinată de *CNPR* de " lei/an.

7.7 Reducerea costurilor tranzacționale datorită uniformității tarifelor

În literatura de specialitate, existența unor costuri tranzacționale reduse este evidențiată ca fiind un beneficiu al prestării de servicii poștale prin aplicarea unor tarife uniforme. Motivația constă în faptul că anumiți clienți resping ideea de a pierde timp cu aflarea tarifului exact pentru servicii cu valoare redusă, tarifele uniforme generând o reducere a costurilor tranzacționale atât pentru operatorul desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal cât și pentru clienți. Deși tarifele uniforme nu reflectă individual costurile asociate prestării serviciilor, ele reprezintă, din punct de vedere al costurilor, o soluție eficientă pentru operatorii de servicii poștale din sfera serviciului universal. Prin aplicarea unei astfel de politici tarifare se reduc situațiile în care confuzia generată în rândul clienților cu privire la tarifele aplicabile conduce la timp pierdut de angajații din unitățile poștale și/sau de cei din centrele suport pentru relații cu clienții.

Se consideră astfel că datorită calității de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal, un astfel de operator beneficiază de acest avantaj competitiv comparativ cu operatorii care adoptă o politică tarifară mai puțin standardizată, neuniformă.

Având în vedere că *CNPR* menționează că în scenariul alternativ ar adopta aceeași politică tarifară, chiar cu aceleași tarife, precum și a faptului că atât în scenariul de bază cât și în scenariul alternativ, *CNPR* practică tarife unitare și nediferențiate în funcție de distanță, însă diferențiate în

funcție de greutate, considerăm că *CNPR* nu înregistrează nici un beneficiu legat de reducerea costurilor tranzacționale datorită uniformității tarifelor, beneficiu derivat din calitatea de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal.

7.7.1 Estimare CNPR

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2015 beneficii derivate din reducerea costurilor tranzacționale datorită uniformității prețurilor.

7.7.2 Analiză ANCOM

Analiza separată a celor două componente ale acestui beneficiu evidențiază următoarele aspecte:

- Economii în costurile cu plata angajaților. Urmare a ipotezei utilizate de *CNPR* cu privire la menținerea portofoliului de servicii precum și a politicii tarifare neschimbate în scenariul alternativ, considerăm că nu există modificări ale normelor de timp asociate procesului de tarifare. Astfel, diferența de timp necesar pentru estimarea tarifelor calculată pentru câte un singur serviciu în parte, în scenariul de bază comparativ cu scenariul alternativ, este zero. Concluzionăm astfel că economia în costurile angajaților, derivată de costurile tranzacționale, este zero. În mod evident această economie cu plata angajaților nu include efectul variației necesarului de personal determinată de variația celorlalte ipoteze utilizate de *CNPR* în cadrul scenariului alternativ (ex.: modificarea frecvenței colectării/livrării etc.);
- Economii în cadrul sistemelor IT. Având în vedere că *CNPR* menține politica tarifară în scenariul alternativ considerăm că în cadrul acestuia nu s-ar justifica un necesar suplimentar de investiții, mentenanță sau modificări ale sistemelor IT. Astfel, diferența de costuri asociate sistemelor IT, în cadrul scenariului de bază comparativ cu scenariul alternativ, este zero. Concluzionăm astfel că economia în cadrul sistemelor IT este zero.

Având în vedere că *CNPR* estimează că în scenariul alternativ va continua să adopte aceeași politică comercială practică și în scenariul de bază, considerăm că *CNPR* nu înregistrează niciun beneficiu legat de reducerea costurilor tranzacționale datorită uniformității tarifelor, beneficiu derivat din calitatea de furnizor desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal.

7.8 Cererea complementară pentru serviciile care nu au fost incluse în serviciile poștale din sfera serviciului universal

În literatura de specialitate se menționează că cererea complementară determină vânzări crescute pentru alte servicii/produse (adițional vânzării de servicii poștale din sfera serviciului universal).

Urmare a ipotezelor propuse de *CNPR* în scenariul alternativ există premisele ca alături de scăderea generală a veniturilor (generată de efectul modificarea regimului TVA aplicabil serviciilor din sfera serviciului universal și a modificării frecvenței colectării și livrării) să existe și o scădere a veniturilor pentru serviciile complementare.

Considerăm însă că *CNPR* este susceptibilă a înregistra beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile care nu au fost incluse în serviciile poștale din sfera serviciului universal iar valoarea acestor beneficii ar trebui să fie inclusă în cuantificarea scăderii veniturilor din servicii alternative calculată de *CNPR* în concordanță cu ipotezele considerate în scenariul alternativ.

7.8.1 Estimare CNPR

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net 2015 beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile care nu au fost incluse în serviciile poștale din sfera serviciului universal.

7.8.2 Analiză ANCOM

Având în vedere că *CNPR* estimează că în scenariul alternativ vor exista reduceri de venituri generate de scăderea frecvenței livrărilor și de impactul aplicării TVA la tarifele serviciilor din sfera serviciului universal, există premisele pentru verificarea existenței acestui beneficiu. Dată fiind lipsa informațiilor necesare (studii care să reflecte acest comportament de consum al clienților *CNPR* etc.) evidențierea distinctă a acestui beneficiu nu a fost posibilă. Orice astfel de complementaritate s-ar adăuga scăderilor de venituri din servicii poștale din sfera serviciului universal deja cuantificate și implicit a costurilor asociate.

Deși nu am avut la dispoziție informații referitoare la ponderea cererii pentru alte servicii poștale și/sau alte servicii non-poștale generată direct și strict de către cererea pentru servicii poștale universale, această cerere complementară există.

Considerăm astfel că *CNPR* este susceptibilă a înregistra beneficii legate de cererea complementară pentru serviciile care nu au fost incluse în serviciile poștale din sfera serviciului universal însă valoarea acestor beneficii ar trebui să fie evidențiată în calculul scenariului alternativ și reflectată în valorile Nppi, Ndpi, NPT și NR din formula de calcul al costului net, pornind de la ipoteza includerii în calculul costului net a tuturor categoriilor de venituri și respectiv de cheltuieli, precum și a includerii urbanului mare în calcul, dar acest lucru nu a putut fi verificat în lipsa unui model integrat și detaliat de calcul al scenariului alternativ întocmit de *CNPR*.

7.9 Efectul ciclului de viață al consumatorilor

Acest tip de beneficiu este generat de utilizatorii care în acest moment nu generează profit pentru furnizorul desemnat dar care ar putea deveni profitabili pe viitor. Astfel de utilizatori ar

putea alege furnizorul desemnat de servicii poștale din sfera serviciului universal în detrimentul concurenților, condiționat și de o politică bună de retenție a clienților.

Tarifele mici ale *CNPR* conduc la o menținere a clienților cu nevoi de bază, însă neîndeplinirea cerințelor de calitate îi îndepărtează pe cei cu nevoi sofisticate. Acest lucru se întâmplă în ambele scenarii propuse de *CNPR*.

Urmare a analizei efectuate putem considera că valoarea unui astfel de beneficiu este imaterială pentru *CNPR*.

7.9.1 Estimare *CNPR*

CNPR nu a inclus în cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2015 beneficii legate de efectul ciclului de viață al consumatorilor.

7.9.2 Analiză ANCOM

Având în vedere dinamica în scădere a veniturilor și a cotei de piață, precum și faptul că *CNPR* nu propune modificări ale politicii comerciale în scenariul alternativ, considerăm că nu există premise astfel încât parte din oficiile poștale neprofitabile în scenariul de bază să devină profitabile în scenariul alternativ, cel puțin la nivelul anului 2015. Considerăm astfel că valoarea acestui parametru este zero, generând o valoare zero și pentru beneficiu.

Deși susceptibilă a înregistra un astfel de beneficiu, *CNPR* înregistrează o erodare constantă a veniturilor și cotei de piață an de an și nu valorizează acest eventual beneficiu latent. Coroborat cu lipsa informațiilor necesare pentru estimarea beneficiului, putem concluziona că deși dispune de o plajă extinsă de astfel de clienți neprofitabili, valoarea efectivă a unui astfel de beneficiu pentru *CNPR* poate fi considerată imaterială.

Suplimentar, având în vedere că scenariul alternativ nu variază semnificativ față de scenariul de bază în ceea ce privește abordarea comercială, estimăm că un eventual astfel de beneficiu nu ar putea fi valorificat prin neajustarea politicii comerciale, în sensul ajustării tarifelor.

7.10 Puterea de negociere superioară

În ceea ce privește calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, *CNPR* este susceptibilă a înregistra beneficii legate de puterea de negociere superioară cu furnizorii de bunuri și servicii având în vedere faptul că scăderea de venituri din scenariul alternativ este însoțită de o scădere a cheltuielilor directe asociate acestor venituri. Capacitatea *CNPR* de a obține tarife și/ sau condiții comerciale mai bune în scenariul bază, urmare a unor volume mai mari a achizițiilor realizate de companie poate reprezenta un beneficiu.

7.10.1 Estimare CNPR

CNPR menționează că în calitate de furnizor de serviciu universal desemnat nu a beneficiat de o poziție privilegiată în negocierile cu diverșii furnizori de bunuri și servicii. Mai mult, calitatea de furnizor de serviciu poștal universal desemnat a constituit o barieră în relațiile sale comerciale, motivat de restricțiile impuse, prin prevederile legislative în vigoare, în ceea ce privește adoptarea unei politici comerciale flexibile, competitive, pe segmentul trimiterilor din sfera serviciului universal.

CNPR indică faptul că unul dintre argumente constă în intensificarea organizării de către autoritățile contractante a procedurilor de achiziție având ca obiect atât servicii poștale din sfera serviciului universal cât și servicii din afara sferei serviciului universal. De asemenea, CNPR subliniază că în conformitate cu prevederile legislației privind achizițiile publice în vigoare, autoritățile contractante vor fi obligate ca, până la finalul anului 2018, să realizeze atribuirile contractelor de achiziție exclusiv prin intermediul mijloacelor electronice treptat până la atingerea procentului de 100%, ceea ce constituie un dezavantaj major pentru CNPR în condițiile lipsei de flexibilitate pe serviciile din sfera serviciului universal și într-o piață din ce în ce mai competitivă. Precizează, de asemenea, că la acest moment ponderea autorităților publice pe segmentul B2B este de peste " % și că numărul procedurilor de atribuire a contractelor de servicii poștale ce au la bază necesitatea negocierii tarifelor și condițiilor de furnizare a serviciilor poștale în rândul utilizatorilor de servicii poștale a însumat în anul 2015 un număr total de " de proceduri organizate, ceea ce face ca nivelul de competitivitate al CNPR să se reducă din ce în ce mai mult pe segmentul serviciului universal în perioada următoare.

7.10.2 Analiză ANCOM

Raportat la precizările CNPR considerăm că obligativitatea respectării prevederilor legislației achizițiilor publice derivă din calitatea CNPR de autoritate contractantă și nu din calitatea CNPR de furnizor de serviciu universal desemnat. Astfel, calitatea CNPR de autoritate contractantă derivă din prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și a Legii nr. 99/ 2016 privind achizițiile sectoriale, nu din aplicarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/ 2013.

În ceea ce privește calitatea de furnizor de serviciu universal desemnat, considerăm că CNPR este susceptibilă a înregistra beneficii legate de puterea de negociere superioară cu furnizorii de bunuri și servicii având în vedere faptul că scăderea de venituri din scenariul alternativ vine însoțită de o scădere a cheltuielilor directe asociate acestor venituri, scădere susceptibilă a afecta nivelul discount-urilor acordate de furnizori.

Cu toate acestea, orice astfel de beneficiu depinde, între altele, de nivelul concurenței la momentul derulării procedurii de atribuire pentru elementele de cheltuieli vizate. În plus, aceste beneficii ar trebui să fie modelate de către CNPR la elaborarea scenariului alternativ și evidențiate integral/parțial în calculul bazei de cost corespunzătoare volumelor de servicii din scenariul alternativ, respectiv al elementelor Nppi, Ndpi, NPT și NR din formula de calcul al costului net,

pornind de la ipoteza includerii în calculul costului net a tuturor categoriilor de venituri și respectiv de cheltuieli, precum și a includerii urbanului mare în calcul.

Referitor la puterea de negociere a *CNPR* în relație cu alți deținători de interese (autoritatea de reglementare, decidenți politici, salariați etc.), considerăm că s-ar putea evidenția puține dovezi care să demonstreze eventualele astfel beneficii.

7.11 Economii de scop

Economiile de scop (economii de gamă sau de diversificare) reprezintă acele beneficii obținute urmare a extinderii portofoliului de servicii dar utilizând aceeași bază de resurse. În cazul specific *CNPR*, existența unor astfel de economii de scop prezumă o potențială subutilizare a resurselor în scenariul alternativ (prin o eventuală renunțare la serviciile din sfera serviciului universal și implicit restrângere a portofoliului de servicii, ceea ce nu e cazul în scenariul alternativ propus de *CNPR*), subutilizare ce ar fi diminuată prin o eventuală extindere a portofoliului de servicii al *CNPR* în scenariul de bază. În fapt, în scenariul alternativ singurele modificări în materie de venituri, conform estimărilor *CNPR*, sunt cele rezultate din scăderea frecvenței colectărilor/livrărilor precum și cele rezultate din efectul modificării regimului TVA aferent serviciilor din sfera serviciului universal.

Având în vedere efectul coroborat al celor două categorii majore de scăderi de venituri, *CNPR* înregistrează beneficii legate de economiile de scară și scop, derivate din calitatea sa de furnizor de serviciu universal desemnat, însă un astfel de beneficiu poate fi în mod realist calculat doar împreună cu beneficiul rezultat din economiile de scară și cel rezultat din puterea de negociere superioară.

Concluzionând, *CNPR* este susceptibilă a înregistra beneficii din economiile de scop (impactul asupra serviciilor prioritare, serviciilor express și a livrării cotidianelor centrale și locale, în măsura în care se consideră că respectivele servicii nu mai sunt prestate deloc) iar aceste beneficii ar trebui să fie reflectate parțial/integral în scenariul de bază și scenariul alternativ, respectiv să fie evidențiate în componentele *Nppi*, *Ndpi*, *NPT* și *NR* ale formulei de calcul a costului net. Pentru scopul estimării valorii acestui beneficiu, impactul scăderii veniturilor din servicii prioritare, servicii express și a livrării cotidianelor centrale și locale a fost cuantificat în cadrul estimării economiilor de scară.

7.11.1 Estimare *CNPR*

CNPR menționează în cadrul cererii de compensare a costului net aferent anului 2015 că în ceea ce privește economiile de scară și de scop sunt importante de analizat procentele deținute de serviciile din sfera serviciului universal în totalul veniturilor *CNPR*:

— cea mai mare pondere a veniturilor este dată de serviciile din afara sferei serviciului universal și din serviciile non-poștale în detrimentul serviciului universal;

— începând cu anul 2013, orientarea utilizatorilor, atât persoane fizice cât și persoane juridice, se îndreaptă către serviciile cu plus valoare (confirmare de primire, ramburs, urmărire pe fluxul tehnologic, etc).

De asemenea, *CNPR* menționează că luând în considerare acest aspect (ponderea ridicată a veniturilor din prestarea serviciilor din afara sferei serviciului universal în total venituri versus cea a serviciilor din sfera serviciului universal) precum și faptul că dispun de un sistem de evidență internă a costurilor detaliat, astfel încât să fie capabil să identifice costul furnizării individuale a serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal/din afara sferei serviciului universal, *CNPR* consideră că nu se produc economii de scară și de scop în scenariul alternativ față de scenariul de bază.

7.11.2 Analiză ANCOM

Având în vedere prevederile Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 cu privire la modalitatea în care trebuie elaborate scenariile (scenariul de bază și scenariul alternativ) ce stau la baza calculului costului net și coroborat cu faptul că *CNPR* indică o menținere a activității în scenariul alternativ, cu excepția celor două diminuări de venituri amintite, considerăm că *CNPR* înregistrează beneficii legate de economiile de scară și de scop, iar aceste beneficii ar trebui să fie evidențiate prin compararea celor două scenarii.

Cu privire strict la economiile de scop, având în vedere că din ipotezele utilizate de *CNPR* nu rezultă în mod clar eventualitatea eliminării vreunui serviciu existent în portofoliul *CNPR* în scenariul de bază, am preferat să estimăm aceste beneficii împreună cu cele din economiile de scară.

8 Valoarea ajustată a costului net

Având în vedere toate elementele prezentate în secțiunile anterioare (costul net calculat de către CNPR, ajustările propuse, valoarea ajustată a beneficiilor intangibile și a profitului rezultat din modificarea capitalului angajat) am determinat o valoare a costului net aferent furnizării de servicii poștale din sfera serviciului universal în anul 2015 de – 4.723.984 lei, astfel:

Parametru	Versiune după ajustările efectuate ca urmare a observațiilor transmise în consultarea publică (lei)
Cost net calculat de CNPR (A)	"
" PAD-uri situate pe raza unui UAT cu mai puțin de 1.500 de locuitori	"
" PAD-uri identificate în urma analizei de optimizare a rețelei CNPR	"
Oficii poștale neprofitabile situate pe raza unor UAT-uri profitabile	"
Reducerea cheltuielilor corespunzător reducerii veniturilor (din reducerea frecvenței prestării serviciilor)	"
Ajustare profit rezultat din modificarea capitalului angajat	"
Total ajustări (B)	"
Cost net ajustat (C=A+B)	"
Beneficii intangibile (D)	"
Valoarea costului net înregistrat în 2015, inclusiv beneficii intangibile (E=C-D)	- 4.723.984

9 Sarcina injustă

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, cu modificările și completările ulterioare, dacă în urma calculării de către CNPR a costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, ANCOM constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, autoritatea va decide compensarea acestui cost net. Prin urmare, o etapă obligatorie în procedura derulată de ANCOM o constituie analiza caracterului de sarcină injustă a costului net.

Conform prevederilor art. 14 alin. (2)¹ din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, cu modificările și completările ulterioare, „Costul net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal constituie o sarcină injustă dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) nivelul rentabilității capitalului mediu angajat înregistrat din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal ca urmare a îndeplinirii obligațiilor legale se află sub valoarea costului mediu ponderat al capitalului stabilit de ANCOM;

b) valoarea costului net stabilit de ANCOM depășește pragul de materialitate de 3% din valoarea veniturilor înregistrate de furnizorul desemnat de serviciu universal din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.”

Pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă a costului net înregistrat de CNPR din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal în anul 2015, ANCOM a analizat îndeplinirea celor două criterii mai sus menționate.

9.1 Rentabilitatea capitalului mediu angajat

Conform Situațiilor Financiare Separate aferente anului 2015, transmise de CNPR prin adresa nr. 107.2/2075/11.08.2016, înregistrată la ANCOM cu nr. SC-21.658/12.08.2016, rezultă că în anul 2015:

- CNPR a înregistrat un profit de " lei pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal (Anexa 4.7 din Situațiile Financiare Separate 2015);

- CNPR a înregistrat un nivel al capitalului mediu angajat de " lei pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal (Anexa 5.1 din Situațiile Financiare Separate 2015);

- rentabilitatea capitalului mediu angajat pe segmentul serviciilor din sfera serviciului universal calculată de ANCOM pe baza datelor de mai sus (profit Serviciu Universal/capital mediu angajat Serviciu Universal) este de " %.

Aceste date au fost analizate în raport cu nivelul de " % al costului mediu ponderat al capitalului (respectiv rata rezonabilă de profitabilitate) stabilit de ANCOM pentru anul 2015.

Din această analiză rezultă că nivelul rentabilității capitalului mediu angajat înregistrat de CNPR în anul 2015 din furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal se află sub valoarea costului mediu ponderat al capitalului stabilit de ANCOM. În concluzie, primul criteriu pentru stabilirea caracterului de sarcină injustă conform art. 14 alin. (2)¹ din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, cu modificările și completările ulterioare, este îndeplinit.

9.2 Pragul de materialitate

Având în vedere valoarea costului net ajustat aferent furnizării serviciilor din sfera serviciului universal stabilit de ANCOM pentru anul 2015, de -4.723.984 lei, constatăm că al doilea criteriu de evaluare a caracterului de sarcină injustă conform art. 14 alin. (2)¹ din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu este îndeplinit.

Analiza celor două criterii a demonstrat faptul că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile necesare stabilirii caracterului de sarcină injustă a costului net aferent furnizării serviciului universal în anul 2015, menționate la art. 14 alin. (2)¹ din Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013. Astfel obligațiile rezultând din calitatea de furnizor de serviciu universal nu au constituit o sarcină injustă pentru CNPR în anul 2015.

Concluzii:

Valoarea costului net înregistrat de CNPR în anul 2015 ca urmare a obligațiilor ce decurg din calitatea de furnizor de serviciu universal, inclusiv beneficiile intangibile, este - 4.723.984 lei.

Analiza detaliată derulată de ANCOM conform criteriilor de evaluare a caracterului de sarcină injustă reglementate prin Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013, a condus la concluzia că acest cost net nu a reprezentat o sarcină injustă pentru CNPR în anul 2015, în consecință acesta nu va fi compensat.

Calcululele detaliate care fundamentează prezenta decizie sunt expuse pe larg în următoarele documente Excel:

1. *"Ajustari Scenariul Alternativ si Sarcina Injusta_CC"*
2. *"Beneficii intangibile_CC"*

care fac corp comun cu expunerea de motive.